

New York ကီၢ်စဲၣ် ပှၤတၢ်အတၢ်မၤစၢၤပီးလီ

ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်မၤစၢၤအတၢ်န့ၣ်ကျဲ လၢပှၤ New York
ဖိလၢအဟဲၣ်လီၤအိၣ်ထံးကီၢ်တဖၣ်အဂီၢ်
လၢစဲးပထွဘၢၣ်/လၢအီးကထိဘၢၣ် 2024

New York တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ထံၣ်ကိၢ်ကရၢဖျိၣ်အံၤ ဒူးအိၣ်ထီၣ်တ့ၢ်လံာ်
 တၢ်မၤစၢၤပီးလီၤအံၤ ဒ်သီးကဟ့ၣ်လီၤ ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်မၤစၢၤ
 လၢပုၤတတၢ်ဖိတဖၣ် ဒီး ပပုၤမၤသကိးတၢ်
 ဒီးပုၤအိၣ်ဃူၤမၤသကိးတၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤသီထီၣ်အံၤ ဒ်ညီၣ်န့ၢ်အသိး ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ
 တၢ်ဘျဲသဲးစး ဒီးသန့တဖၣ်အတၢ်ဆိတလဲ အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤသီထီၣ်အံၤ အလီၢ်ခံကတၢၢ် ဖဲ - 10.22.2024

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်

- တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ **3**
- တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးကိၢ်သန့အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအသီတဖၣ် **5**
- ပုၤဟဲတုၤသီတဖၣ် ဒီးပုၤကွၢ်ကျဲးစးဒီးန့ၢ် ထံၣ်ကိၢ်သဲးတၢ်အိၣ်ကဒုတဖၣ်အဂီၢ် **7**
- ဟံၣ်ဖိဃီဖိတၢ်အိၣ်ယၤတဖၣ် **9**
- ကိတဖၣ် ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ **10**
- ကျိၣ်စ့တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤ **11**
- ဒံၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ် **12**
- သ့ၣ်ညါနတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ် **13**
- တၢ်မၤကမၣ်ကွီၢ်မ့ၢ်သဲးစးခီဖျိတၢ်သးဟ့ **14**
- NYS တၢ်အိၣ်ယၤတဖၣ် **15**

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့

ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤ

- ပုၤန့ၣ်ယီၤဖိတဖၣ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ် ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤလၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်လီၤ ဒီး ပုၤဆါအီၤတဖၣ် လၢန့ၣ်ယီၤကိၤစၢ်ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤအိၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်ကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲဒီး Medicaid န့ၣ်, တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤနီၣ်နီၣ် (Essential Plan) မ့တမ့ၢ် ဖိသၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤအါထီၣ် (Child Health Plus) တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအံၤ အိၣ်ထီၣ်သးဒိတန့ၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်ပုၤန့ၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤလၢတၢ်ချ့န့ၣ်, တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအဆၢကတီၢ်အံၤ ကစးထီၣ်သးဖဲ လၢနီၣ်ဝဲဘၣ် 1 သီ, 2024 ဒီးတၢ်ကအိၣ်ထီၣ်ဟံၤအီၤဆူၣ်ညါ ပၢ်တုၤ လၢယန့ၣ်အါရံၤ 15 သီ, 2025 န့ၣ်လီၤ.
- ကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤဒ်လဲၣ်
 - ဒီးန့ၣ်တၢ်ဆဲးလီၤမံၤတၢ်မၤစၢၤကလီၤလၢပုၤန့ၣ်ကျဲၤတၢ်အိၣ်ကိၤ, လၢနီၣ်ကစၢ် မ့တမ့ၢ် လီၤတံၢ်တက့ၢ်. ယုၤကွၢ်တၢ်န့ၣ်ကျဲၤဖဲ info.nystateofhealth.ny.gov/ipanavigatorsitelocations န့ၣ်တက့ၢ်.
 - ကိး NY ကိၤစၢ်ဆူၣ်ချ့ပုၤပုၤတၢ် တၢ်မၤစၢၤလီၤခၢၣ်သး ဖဲ 1-855-355-5777 န့ၣ်တက့ၢ်.
 - အ့တၢ်န့ၣ်ဖိခိၣ် ဖဲ nystateofhealth.ny.gov လီၤ. တၢ်ကတိၤလီၤတၢ်လီၤဆီန့ၣ် အိၣ်ဖဲဟံၤသးန့ၣ်အိၣ်ဖဲ ဖဲပုၤပုၤတၢ် တၢ်မၤစၢၤလီၤခၢၣ်သးန့ၣ်ရဲၣ်အတီၢ်ပုၤ လၢကမၤစၢၤန့ၣ်လၢတၢ်မၤပုၤန့ၣ်လီၤပတံၢ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - New York ဝုၢ်တၢ်အိၣ်ဆဲးလီၤ - ကိး 311, ဒီလီၤ “CoveredNYC” ဆူ 877-877, မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ် on.nyc.gov/healthinsurance လၢတၢ်မၤစၢၤ ဒီးတၢ်ကွၢ်တၢ်ဖးအဂၢၢ်အဂီၢ်တက့ၢ်.
- ယုၤကွၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကျိၤအဂၢၢ် ဘၣ်သးဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤဖဲ info.nystateofhealth.ny.gov/InformationalMaterials

ပုၤန့ၣ်လီၤကိၤတဖၣ် လၢအသးအိၣ် 65+ လၢ New York ကိၤစၢ်ဆူၣ်ချ့ လၢတအိၣ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ အဂီၢ် Medicaid တၢ်အိၣ်ကိၤဟ့ၣ်စ့မၤစၢၤ

- စးထီၣ်လၢ လၢယန့ၣ်အါရံၤ 1သီ, 2024န့ၣ်, ပုၤန့ၣ်လီၤကိၤတဖၣ် လၢတအိၣ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ လၢအအိၣ်အဆဲးဝဲဒၣ်လၢ New York ကိၤစၢ်ဆူၣ်ချ့ လၢအသးအိၣ် 65န့ၣ်ဒီးဆူၣ်ချ့အိၣ်တဖၣ်, ဒီးမ့ၢ်ပုၤတဖၣ်လၢ အထီၣ်ဘး စ့တန့ၣ်တၢ်လိၣ်ဘၣ် အဂီၢ်လီၤတၢ်န့ၣ်, ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဒီးန့ၣ်ခွဲးဃါလၢ Medicaid အပုၤလီၤအဂီၢ် (လၢအကြိဃာ်ဒၣ်ထဲလၢ ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ Medicaid) န့ၣ်လီၤ.
- ကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤဒ်လဲၣ်
 - အခဲအံၤနမ့ၢ်အိၣ်ဒီး ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ Medicaid န့ၣ်, နဆီတလဲအံၤဆူ Medicaid လၢလၢပုၤပုၤ ခီဖျိတၢ်လူၤဟံၤမၤထွဲ တၢ်န့ၣ်ကျဲၤတဖၣ်ဖဲတၢ်ဒီးအီၤလၢ NY ကိၤစၢ် ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤအိၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - နယုထၢလၢ နကဒီးန့ၣ်ဘၣ် ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ Medicaid ဆူၣ်ညါသ့ဝဲကိးန့ၣ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ကိၤဘၣ်, ဒီးမ့ၢ်တအိၣ်ဒီး ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ Medicaid ဒီးဘၣ်န့ၣ်, နကဘၣ်ပတံၢ်ထီၣ်အီၤလၢ နလီၤကဝီၤ ပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤဝဲကျိၤအိၣ် မ့တမ့ၢ် New York ဝုၢ် တၢ်ပၢဆူၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်တဖၣ်န့ၣ်, ကိး NY ကိၤစၢ် ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤ လၢ 1-855-355-5777 တက့ၢ်. တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကျိၤတၢ်မၤစၢၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤအါထီၣ်ပုၤနီၣ်ဂံၢ်လၢ Essential Plan တၢ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ

- စးထီၣ်ဖဲလၢအ့ၣ်ဖျိ 2024 န့ၣ်, ပုၤန့ၣ်ယီၤဖိတဖၣ် ကကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲဒီး Essential Plan အါန့ၢ်အလီၤန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်မၤအါထီၣ်ပုၤနီၣ်ဂံၢ်အံၤ ပၢ်ဃုာ်ဒီး ပုၤလၢအိၣ်ဆိးဖဲန့ၣ်ယီၤအပုၤ လၢအစ့တန့ၣ်အိၣ်အါန့ၢ် ကိၤစၢ်ဖိတၢ်ဃုာ်တၢ်စ့အတၢ်ဟံၤပနီၣ် ပၢ်တုၤ 250 မျးကယာ်န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်မၤအါထီၣ်ပုၤနီၣ်ဂံၢ်အံၤပၢ်ဃုာ်ဒီး ပုၤလၢအိၣ်ဒီး သဲစးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတၢ်ဒီသဒါ လၢပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၤလၢဖိသၣ်လဲၤလၢတဖၣ်အဂီၢ် (DACA) န့ၣ်လီၤ.
 - စးထီၣ်ဖဲလၢအီၤကူၤ 1 သီ, 2024 န့ၣ်, ပုၤဒီးန့ၣ်ဘၣ် DACA သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲစ့ၢ်အလီၤ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအပုၤဘၣ် ဖဲ Essential Plan သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - စးထီၣ်ဖဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ် 1 သီ, 2024 န့ၣ်, ပုၤဒီးန့ၣ်ဘၣ် DACA သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ စ့ၢ်အလီၤ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဖဲ Qualified Health Plans သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - အခဲအံၤနမ့ၢ်ဆဲးလီၤဟံၤမံၤဖဲ Essential Plan ဒီးနမ့ၢ်အိၣ်ဒီးဟူးသးန့ၣ်, လၢတၢ်ကုၤသမံၤသးထံကုၤန့ၣ်လၢ Medicaid အလီၤ နဆဲးလီၤဟံၤမံၤကသ့ဒီးဖဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါအံၤအပုၤသ့န့ၣ်လီၤ.
- လၢကမၤလိၤအါထီၣ်ဘၣ်သး Essential Plan အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ info.nystateofhealth.ny.gov/EssentialPlan တက့ၢ်.

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့

COVID-19 ကသံၣ်ဒီသဒါ ဒီးတၢ်မၤကွၢ် လၢတၢ်မၤသီထီၣ်အံၤ

- 2024-2025 COVID-19 ကသံၣ်ဒီသဒါလၢတၢ်မၤသီထီၣ်အံၤအံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အံၤသ့လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ပၤဆူၣ်ကျဲၤ ဒီးတၢ်ဒီသဒါတၢ်ဆါယၢ်လီၤခၢၣ်သး (CDC) အံၤ ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဝဲလၢ ပၤကိးဂၤလၢအသးန့ၣ်အိၣ် 6 လၢ ဒီး ဆူၣ်အံၤခိၣ်တဖၣ် ကဆဲးကသံၣ်ဒီသဒါလၢတၢ်မၤသီထီၣ်အံၤအံၤ န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်အံၤပၣ်ဃုာ်ဒီးပၤလၢအဆဲးဘၣ်တၢ်လံ COVID-19 ကသံၣ်ဒီ သဒါ ဒီးပၤလၢအဆဲးဘၣ် COVID-19 လၢအပူၤကွၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဆူၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး 2024-2025 COVID-19 က သံၣ်ဒီသဒါအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ [cdc.gov/covid/vaccines](https://www.cdc.gov/covid/vaccines) တက့ၢ်
 - လၢကဆဲးဘၣ်ကသံၣ်ဒီသဒါလၢတၢ်မၤသီထီၣ်အံၤ ဖဲလီၤကဝီၤ လၢအဘူးဒီးန့ၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ [vaccines.gov](https://www.vaccines.gov) တက့ၢ်
- နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ် COVID-19 တၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဘူးဘၣ်ဒီး ပၤလၢဒီးန့ၣ်တၢ်ဆါန့ၣ်, နကြးမၤကွၢ်နသးန့ၣ်လီၤ.
 - COVID-19 တၢ်မၤကွၢ်အံၤ မၤစၢၤန့ၣ်လၢ နကဆၢတၢ်နကဘၣ်မၤ တၢ်မၤန့ၣ်သ့ဝဲ ဖဲနမ့ၢ်ဆိးက့အခါ ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဒီးန့ၣ်ဆိတၢ်ကူၤစါယါ ဘျါ ဒ်သိးကဒီသဒါ တၢ်ဆိးက့နးနး မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်လီၤဖျီၣ်သး ဒ်သိးကမၤစၢၤလီၤ တၢ်ရၢလီၤတၢ်ဆိးက့အဂီၢ်လီၤ.
 - စးထီၣ်လၢ 2၀24 လၢစးပထုဘၣ်အလၢန့ၣ်, ကီၢ်အမဲရကၤ ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် မၤလီၤန့ၣ် တၢ်မၤကွၢ် COVID-19 လၢဟံၣ်လၢ အကလီသ့ 4 ခါဖဲ [COVIDTests.gov](https://www.COVIDTests.gov) န့ၣ်လီၤ.

Mpox

- ဖဲလၢအီၤကွၢ် 2024 န့ၣ်, ဟံၣ်ခိၣ်ဒီဖျါၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ကရၢကရိအံၤ ဘိး ဘၣ်ရၢလီၤဝဲလၢ Mpox လၢအပူၤကွၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါအံၤဒ်အမ့ၢ် တၢ်အူး တၢ်ထီၣ်တၢ်ဆါတခါအံၤ ဒ်အမ့ၢ်ဆူၣ်ချ့ဂ့ၢ်ကီၢ်အူတၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ.
- Mpox န့ၣ် ဂံၢ်ခိၣ်သ့ၣ်ရၢလီၤအသး ဒီဖျါ မ့ၣ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်ရဲလီၤ, တၢ်မံဃုာ် မ့တမ့ၢ် ဖဲးဘၣ်တၢ်ထံးဘူးဘၣ်ယံၤယံၤ ဃုာ်ဒီးပၤလၢအအိၣ် ဒီးဝဲရၢး(စ)တၢ်ဆါယၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ.
- Mpox တၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်လီၤသး, တၢ်အဆါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကဖိထံလၢန့ၣ်ခိၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ.
- ပၤတဂၤစုာ်စုာ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ် လၢအအိၣ်ဘူးဘၣ်ဒီးပၤလၢ ဒီးန့ၣ်တၢ်ဆါယၢ်တဖၣ်အံၤ ဆဲး JYNNEOS ကသံၣ်ဒီသဒါသ့ဝဲန့ၣ် လီၤ.
 - ကသံၣ်ဆဲးခံဘျီဂီၢ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢအကလီ ဒီးပၤနူယီၣ်ဖိတဖၣ် ဆဲးဝဲသ့ ဖဲအတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်အပတီၢ်တဖၣ်, မ့ၣ်ခွါတၢ်သ့ၣ် အိၣ်သးအိၣ်, မ့တမ့ၢ် မ့ၣ်ခွါတၢ်ဒီသ့ၣ်ဟံးသးအိၣ်ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဆူၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး Mpox ကသံၣ်ဒီသဒါ ဒီးကယုဒီး န့ၣ်တၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒီသဒါအလီၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ [cdc.gov/poxvirus/mpox/vaccines](https://www.cdc.gov/poxvirus/mpox/vaccines) တက့ၢ်.

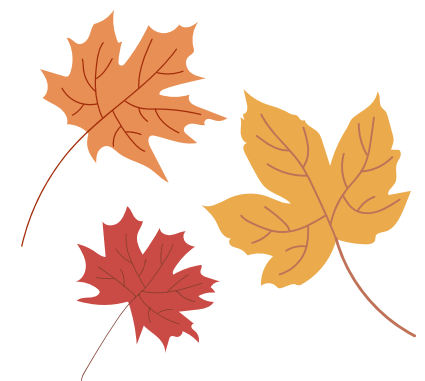

တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးကီၢ်သန့အ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအသိတဖၣ်

တၢ်ပျဲၤပုၤ ပုၤကီၢ်အမဲၤရကၤမၤဝါ လီၤလီၤဆိဆိလၢတအိၣ်ဒီးလံာ်တၢ် ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ (တၢ်ဟံၣ်ဟံၣ်ဖိဖိတပူၤယံၤ)

- ဖဲလၢအိၣ်ကူၣ် 26 သီန့ၣ်, ကီၢ်စၢၣ်ကီၢ်ကျိၣ်ဖဲ ထံၣ်စၢၣ်အံၤ ပတၢ်ဃာ်
တၢ်ဟံၣ်ဟံၣ်ဖိဖိတပူၤယံၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ တစိၣ်တလီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤလၢအကြးအဘၣ်တဖၣ် တီၣ်ထီၣ်လံာ်ပတံၤထီၣ်သ့ဘၣ်ဆၣ်
USCIS အံၤကွဲးသမံၤဒီးဒီးအၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤအံၤတသ့ဘၣ်.
 - ပုၤလၢအကြးအဘၣ်တဖၣ် တီၣ်ထီၣ်လံာ်ပတံၤထီၣ်သ့ဒီးဘၣ်ဆၣ်
တၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ် ကဘၣ်တူၢ်လံာ်လံာ်ပတံၤထီၣ်အ
ဘူးအလဲ ဖဲတၢ်မၤတၢ်တြီၤဃာ်အံၤဆူညါအခါန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ဟံၣ်ဟံၣ်ဖိဖိတပူၤယံၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပျဲၤပုၤမၤဝါအံၤ အိၣ်ဒီးအ
ကျိၤအကျဲလၢအသီ လၢအဘၣ်တၢ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤအံၤ ဖဲလၢယူၤ 18
သီ, 2024 ဒ်သီးကမၤစၢၤ မၤဝါ ဒီးဖိလၢတမ့ၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိလီၤလီၤဆိ
ဆိတဖၣ် ကပတံၤထီၣ် တၢ်အိၣ်ဆိးကီၢ်ကျိၤလၢအဖိးသဲး လၢတၢ်တ
ဘၣ်ဟးထီၣ်လၢထံကီၢ်အပူၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ်လၢ တၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤအံၤအံၤ တၢ်ကဒိသဒါအံၤ
လၢ တၢ်နီၣ်ကွဲးအံၤဆူအထံကီၢ် ဒီးပတံၤထီၣ်တၢ်ဖိးတၢ်မၤတၢ်ပျဲ
သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ပတံၤထီၣ်လၢ တၢ်ကမၤဘၣ်ကွဲးနီၣ်အံၤအ
တၢ်အိၣ်သးပတီၢ် (ဒီးန့ၣ်ဘၣ် ခးအလွဲလၢ) တဘျီသီသ့စုၣ်ကီးန့ၣ်
လီၤ.
 - ပုၤလၢအကြးအဘၣ်တဂၤစုၣ်စုၣ်အံၤ ပတံၤထီၣ်တၢ်ဒိသဒါဖိ မ့တ
မ့ၢ် ဖိယၢ်သ့စုၣ်ကီးန့ၣ်လီၤ.
- ကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ် တၢ်ဟံၣ်ပတၢ်ဃာ် တၢ်ကွဲးသမံၤဒီးအကျိၤအကျဲအံၤ
ဘၣ်ဆၣ်, လံာ်ပတံၤထီၣ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဟံၣ်ဖိဖိတပူၤယံၤအံၤ တၢ်
အိးထီၣ်ဟံၣ်အံၤ ဖဲလၢအိၣ်ကူၣ် 19 သီ, 2024 ဒီးတၢ်အိးထီၣ်ဟံၣ်ဒီးအံၤ
န့ၣ်လီၤ.
 - လၢကပတံၤထီၣ်အဂီၢ်, ပုၤပတံၤထီၣ်တၢ်ဖိတဖၣ် ကဘၣ် -
 - ပတံၤထီၣ် I-131F, Application for Parole in Place
for Certain Noncitizen Spouses and
Stepchildren of U.S. Citizens (လံာ်ပတံၤထီၣ်လၢ တၢ်
ပျဲၤပုၤ ပုၤကီၢ်အမဲၤရကၤမၤဝါ ဒီးအဖိယၢ်လီၤဆိ လၢတမ့ၢ်ပုၤလံာ်
ဖိကီၢ်ဖိ) လၢအ့ထၢၣ်န့ၣ်လီၤ ခီဖျိတၢ်စူးကါ myUSCIS အ့
ထၢၣ်န့ၣ်ကျဲၤစၢၤ.
 - တီၣ်ထီၣ် လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လၢတၢ်ဆီၣ်ထွဲအဂီၢ်ခဲလၢာ်
လၢအ့ထၢၣ်န့ၣ်လီၤ လၢ JPG, JPEG မ့တမ့ၢ် PDF အကွဲၢ်အ
ဂီၢ်.
 - ဟ့ၣ်လီၤလံာ်ပတံၤထီၣ်အဘူးအလဲ \$580. တၢ်မၤစၢၤလီၤအ
ဘူးအလဲတအိၣ်ဘၣ်.
 - တီၢ်နီၣ် - တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါခဲလၢာ်အံၤ တၢ်ဟ့ၣ်နီၣ်လီၤအံၤလၢအ့
ထၢၣ်န့ၣ်လီၤ ခီဖျိတၢ်စူးကါ myUSCIS အ့ထၢၣ်န့ၣ်ကျဲၤစၢၤန့ၣ်လီၤ.
တၢ်တဆူတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ လၢလံာ်ပရၢဘၣ်.

- လၢကကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအံၤအဂီၢ်, နကဘၣ် -
 - ဆိဟံၣ်ဆိဃိဃိသးဒီးပုၤကီၢ်အမဲၤရကၤမၤဝါလၢအကျိၤအကျဲဖိးသဲး
စး တချုးဒီးဖဲလၢယူၤ 17 သီ, 2024.
 - အိၣ်ဆိး ဒီးအိၣ်ဖဲကီၢ်အမဲၤရကၤပူၤ အစ့ၤကတၢ် အနီၣ်တဆဲး ဖဲ
လၢယူၤ 17 သီ, 2024.
 - န့ၣ်လီၤအိးဆိးဖဲကီၢ်အမဲၤရကၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ပျဲၤတူၢ်လီၤ မ့တမ့ၢ်
တၢ်ပျဲၤပုၤ.
 - မၤလၢပုၤသဲးစးတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် -
 - တဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢတၢ်မၤကမၢ်ကွဲးမ့ၢ်တဖၣ်
 - တဘၣ်ကထီၣ်တၢ်ပျဲၤတၢ်ဖုးလၢ ထံကီၢ်တၢ်ဘိးဘၣ်တၢ်ဘိး ဒီးက
မျၢၢ်အတၢ်ပူၤဖျိးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အဂီၢ်
 - ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ကပတံၤထီၣ် တၢ်ရဲၣ်ကျိၤမၤဘၣ်အပတီၢ်တ
ဖၣ်
- တချုးလၢတၢ်ပတံၤထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအံၤအခါန့ၣ်, ဝဲသးစူၤဟံၣ်သ့ၣ်
ဟံးသး တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အံၤတက့ၢ် -
 - တၢ်ပျဲၤပုၤလၢတၢ်မၤအါထီၣ်အံၤအကျိၤအကျဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢဘၣ်
တၢ်မၤအံၤဖဲတၢ်လိၣ်ဘၣ်အခါ လၢအခိပညီမ့ၢ်ဝဲ ဖဲန့ၣ်တူၤထီၣ်
ထီၣ်ဘးဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်ဒ်လံာ်, နလံာ်ပတံၤထီၣ်အံၤ တၢ်ဂ့ၢ်
လီၤအံၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ပတံၤထီၣ်လၢ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်အတၢ်န့ၣ်ကျိၤအဂီၢ်အံၤ အိၣ်
ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်တနီၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ပတံၤထီၣ်အံၤ ဒီးမ့ၢ်တကြးဝဲ
ဘၣ်ဝဲဘၣ်န့ၣ်, နကကွဲးဆၢၣ်မံၤဘၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်
ပိၤထွဲထီၣ်အခဲသ့ဝဲဒ် ပုၤဃာ်ဒီးတၢ်ထၢၣ်န့ၣ်လီၤနမံၤ ဖဲတၢ်ပျဲၤပုၤ
ဆူထံကွဲးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအပူၤသ့ မ့တမ့ၢ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဘိး
ဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢကပတံၤသက့ၢ်ကညး (NTA) အဂီၢ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကအိၣ်ဒီးတၢ်ကြးဝဲတၢ်ဘၣ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်အဂၢၢ်
လၢတၢ်ကဟံၣ်သ့ၣ်ဟံးသးအံၤအဂီၢ် ဒီးတၢ်အံၤဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်
ဟ့ၣ်ဖးလၢ ကကတိၤသကိးတၢ်ဒီး ပီၤရဲ တချုးလၢတၢ်ပတံၤထီၣ်
အံၤန့ၣ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွဲးဖဲ
uscis.gov/keepingfamiliesaltogether တက့ၢ်.
- လၢကဒီးန့ၣ်တၢ်မၤစၢၤ လၢကဒုးအိၣ်ထီၣ် myUSCIS အကိးအဂီၢ်, န့ၣ်
လီၤကွဲးဖဲ uscis.gov/file-online/how-to-create-a-uscis-online-account. တက့ၢ်.

တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးကီၢ်သန့အ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအသိတဖၣ်

တၢ်ဒီသဒါတၢ်အိၣ်ဆိးအလီၢ် တစိၣ်တလီၢ်

(Temporary Protected Status (TPS))

- U.S. ပဒိၣ်ကဟံပနီၣ်ဝဲဒၣ် ထံကီၢ်အဂၢၢ်တဘျီ လၢ TPS အဂီၢ် ဖဲတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်မ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးခါ, ဒ်သးဒီး တၢ်ဒုးတၢ်ယာ် မ့တမ့ၢ် န့ၣ်ဆၢၣ်အတၢ်ဘၣ်ဒီဘၣ်ထံး, ဒီသဒါထံဖဲကီၢ်ဖဲလၢ ထံကီၢ်အဝဲန့ၣ် လၢကကွၢ်ကဒါကွၢ်ပဲ ပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲတၢ်ဟံပနီၣ်အဆၢကတီၢ်, ပုၤတဂၢၤစုၣ်စုၣ်လၢ အပတံထီၣ်တၢ်အဂီၢ်ဒီးဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ် TPS -
 - ကဘၣ်တၢ်ဒီသဒါအီၤလၢ တၢ်နီၤဟးထီၣ်ကွၢ်အီၤလၢထံကီၢ်ပူၤ
 - ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်မၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဒီးပုၤတဂၢၤတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်နီၣ်ဂံၢ်သ့
 - တၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤသ့
 - မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် အတၢ်ဟံန့ၣ်လီၤဆူထံကီၢ်ပူၤ အတီၤပတီၢ်အယံဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဃာ်အီၤလၢ DHS တသ့ဘၣ်
- TPS န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ဘျီတစိၣ်တလီၢ် လၢအတုၤဒီးအိၣ်ထီၣ် တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးတဘျီယုၤဃီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢၣ်, ပုၤလၢအဖိၣ်ဃာ် TPS တဖၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ပတံထီၣ်တၢ်ဟံန့ၣ်လီၤကီၢ်ပူၤအတၢ်ဘၣ်ဘျီတခါခါ မ့တမ့ၢ် တၢ်တဟံန့ၣ်လီၤဆူထံကီၢ်ပူၤအတီၤပတီၢ် လၢအဝဲသ့ၣ်အကြးဝဲဘၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ထံကီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ဟံပနီၣ်အီၤခဲအံၤလၢ TPS အဂီၢ် -
 - Afghanistan, Burma (Myanmar), Cameroon, El Salvador, Ethiopia, Haiti, Honduras, Nepal, Nicaragua, Somalia, South Sudan, Sudan, Syria, Ukraine, Venezuela, Yemen
- လၢထံကီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး, တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်တဖၣ်, တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအဆၢကတီၢ်, ဒီးတၢ်မၤသီထီၣ်လၢအလီၢ်ခဲကတၢ်အဂီၢ်, သမံသမံးကွၢ် uscis.gov/TPS န့ၣ်တက့ၢ်.
- အခဲအံၤန့ၣ်, TPS အပုၤပတံထီၣ်တၢ်ဖိၣ်ဃာ် ဆိုးထီၣ် လာ်အဒိ I-821 တၢ်ပတံထီၣ် လၢ တၢ်ဒီသဒါ တၢ်စိၣ်တလီၢ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢအ့ၤတၢ်န့ၣ်လီၤသ့ ဖဲ uscis.gov/i-821 န့ၣ်လီၤ.
- ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ် DHS ဟ့ၣ်ဟံပနီၣ်ဃာ် TPS လၢ လဲၤဘၣ်နီၣ်အဂီၢ်စးထီၣ်လၢ လၢအိးကထိဘၣ် 16 သီ, 2024 ပၢၤတုၤလၢ လၢအ့ၤဖြၣ် 2026 န့ၣ်လီၤ.
- တယံဒီးဘၣ်န့ၣ် DHS မၤအါထီၣ် ဒီးက့ၢ်ဟံပနီၣ် TPS လၢ -
 - ပုၤဆိၣ်မၤလဲၤ စးထီၣ်လၢ လဲၤစးပထုဘၣ် 18 သီ, 2024 တုၤလၢ မၤရှး 17 သီ, 2026.
 - ပုၤယဲမၤလဲၤ စးထီၣ်လၢ လဲၤစးပထုဘၣ် 4 သီ, 2024 တုၤလၢ မၤရှး 3 သီ, 2026.
 - ပုၤဟ့ၣ်တံၣ်ဖိ, စးထီၣ်လၢ လၢအိးကထိ 4 သီ, 2024 ပၢၤတုၤလၢ လၢအ့ၤဖြၣ် 3 သီ, 2026.

တၢ်သုးယံၣ်ထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ် လၢတၢ်ဆုၢ်ဆုၢ်က့ၢ်အဂီၢ်

(Deferred Enforced Departure (DED))

- DED ဟ့ၣ်ပျဲၤ ထံကီၢ် မ့တမ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤလၢ ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်အီၤ အပုၤလီၤလီၤဆိဆိ လၢအအိၣ်ဆိးဖဲ ကီၢ်အမဲရကၢပူၤ လၢအကွၢ်ဆၢၣ်မံၤဘၣ် ထံရှၢၢ်ကီၢ်သးတၢ်ဘၣ်ကဲကွၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် န့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်တတၢၤတနီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- DED အံၤတမ့ၢ် တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ပတီၢ် လီၤလီၤဆိဆိတခါဘၣ်, မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ပျဲၤတစိၣ်တလီၢ် လၢအဟ့ၣ်ပျဲၤအီၤ ခီဖျိ ကီၢ်အမဲရကၢကီၢ်ခိၣ်အတၢ်စိတၢ်ကမီၤန့ၣ်လီၤ.
- ထံကီၢ်တဖၣ် ဒီးလီၢ်ကဝီၤတဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်ဟံအီၤ လၢ DED အဂီၢ်လၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ -
 - လဲၣ်ဘၣ်ရဲၤလၢ - စးထီၣ်လၢ လၢအိးကထိဘၣ် 2007 ပၢၤတုၤလၢ လၢယုၤအသီ 30, 2024
 - ဟီၣ်ကီၢ် - စးထီၣ်လၢ လၢအိးကထိ 2021 ပၢၤတုၤလၢ လၢအ့ၤဖြၣ် 5 သီ, 2025
 - ပုၤပၣ်လၢစုၣ်စုၣ် - တၢ်စးထီၣ်အီၤလၢ လၢအ့ၤဖြၣ် 2024 ပၢၤတုၤလၢ လၢအိးကထိ 13 သီ, 2025.
 - လဲၣ်ဘၣ်နီၣ် - စးထီၣ်သးဖဲ လၢယုၤလဲၤ 26 သီ, 2024 ပၢၤတုၤလၢ လၢယုၤအိးကထိ 25 သီ, 2026.
- DED တၢ်ဟံပနီၣ်အံၤ မ့ၢ်ပၣ်ဃာ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤလၢ ကမံးတၢ်မၤတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်, ပုၤတဂၢၤစုၣ်စုၣ်အံၤ ပတံထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤဖဲတၢ်မၤတၢ်လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လၢ DHS အအိၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- လၢဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ uscis.gov/humanitarian/deferred-enforced-departure တက့ၢ်.

တၢ်သုးယံၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢ

ဖိသၣ်အကတီၢ်အတၢ်ဟဲတုၤ

(Deferred Action for Childhood Arrivals (DACA))

- ဖဲလၢစဲးပထုဘၣ် 13 သီ, 2023 န့ၣ်န့ၣ်, U.S. ဟီၣ်ကဝီၤ ကွီၢ်ဘျီၣ် လၢ Texas အဟီၣ်ကဝီၤ ကလံၤထံးတကပၤအဂီၢ်န့ၣ် ထီၣ်ဒါဝဲဒၣ် DACA, စဲးဝဲဒၣ်လၢ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအံၤ တဖၣ်သဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်လံာ်ဘၢလံာ်ကွီၢ်အံၤ ကဲထီၣ်သးဒီးဆူညါအယံ ဆူညါတၢ်ဆိတလဲတဖၣ် ကဲထီၣ်သး လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအပူၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်ဝဲန့ၣ်အတီၤပူၤ, DHS ကဆဲးတူၢ်လီၢ်ဝဲ ဒီးမၤသီထီၣ်က့ၢ် DACA တၢ်ဃုထီၣ်အကျိၤအကျိၤတဖၣ် (ပၢ်ဃာ်ဒီး တၢ်ဃုထီၣ် လၢတၢ်ဟ့ၣ်မၤတၢ်အခွဲးဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်က့ၢ်လီၤအလံာ်ပျဲ) န့ၣ်လီၤ. DHS ကတူၢ်လီၢ်ဝဲ ဘၣ်ဆၢၣ်တမၤ DACA တၢ်ဃုထီၣ်အကျိၤကျိၤခိၣ်ထံးတဖၣ်ဘၣ်.
 - အခဲအံၤန့ၣ်အိၣ်ဒီး DACA န့ၣ်, နတၢ်အိၣ်သးပတီၢ် သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဖိးသဲးစးဒီးဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - န DACA အသးန့ၣ်မ့ၢ်လၢကွၢ် ဖဲဆူညါ 6 လၢအတီၤပူၤန့ၣ်, မၤသီထီၣ်အံၤခဲအံၤတက့ၢ်.
 - နမ့ၢ်ဆူၤထီၣ် တၢ်ပတံထီၣ် DACA အဆိကတၢ်တဘျီ ဆူ USCIS လၢတၢ်တဟ့ၣ်ပျဲဘၣ်အံၤဒီးဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ပတံထီၣ်အံၤ တၢ်ကဟံပတုၢ်ဃာ်အံၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤ တၢ်တရဲၣ်ကျိၤအံၤ ပၢၤတုၤလၢ ဆူညါတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတစု န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတဂၢၤလၢလၢအပူၤကွီၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တုၢ် Deferred Action လၢဖိသၣ်အကတီၢ်ဟဲတုၤဃီၤအဂီၢ် (DACA) ခဲအံၤပတံထီၣ်လံာ်အဒိတဖၣ် I-821D (DACA လံာ်အဒိအသီ) ဒီး I-765 (တၢ်ဖိးတၢ်မၤလၢဖိးသဲးစးအဒိအသီ) လၢအ့ၤတၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤတဖၣ်လၢ အခဲအံၤအိၣ်ဒီး DACA မ့တမ့ၢ် ပုၤတဖၣ်လၢ DACA အဆၢကတီၢ်လၢကွၢ်ဝဲ အစ့ၤကတၢ် လၢအပူၤကွီၢ် တနီၣ်န့ၣ် ဒီးန့ၣ်ဝဲဒၣ် တၢ်ဆူၤထီၣ်လံာ်ပတံလၢ အ့ၤတၢ်န့ၣ်လီၤလီၤ.
 - လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အဂၢၢ်တဖၣ် လၢအဘၣ်ဃးဒီး DACA ဒီး ကဘၣ်မၤသီထီၣ် န DACA အတၢ်အိၣ်သး ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်အဂီၢ်, လဲၤကွၢ်ဖဲ uscis.gov/DACA တက့ၢ်.

ပုၤဟဲတုၤသီတဖၣ် ဒီးပုၤကွၢ်ကျဲးစးဒီးန့ၢ် ထံၣ်ကီၢ်သဲးတၢ်အိၣ်ကဒုတဖၣ်အဂီၢ်

ကီၢ်ခိၣ်ပဒိၣ်အတၢ်ရၤလီၤအသီ

- ဖဲလၢစဲးပထွဘၢၣ် 30 သီ, 2024 န့ၣ်, ကီၢ်ခိၣ် Biden ဒုးမၤသီထီၣ် အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဖဲ လၢယုၤ 4 သီ တၢ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤအပူၤ ဒ်သီးက ဟံပတုၢ်ဃာ်တစီၢ်တလီၢ် ဘၣ်ဃး ပုၤလၢတမ့ၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိ အတၢ်ဟဲန့ၣ် လီၤ ဖဲကလံၤထံးကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤတဂၤစ့ၢ်အံၤ တၢ်ကပတုၢ်အံၤ လၢကန့ၣ်လီၤအူ ကီၢ်အမဲရ ကၤအပူၤ ဖဲကလံၤထံးကီၢ်ဆၢ ဖဲတၢ်မ့ၢ်ထီၣ်န့ၢ် ပုၤန့ၣ်လီၤအူ ကီၢ်ပူၤ လၢ 28 သီအတီၢ်ပူၤ အတၢ်ထီၣ်ဃူ မ့ၢ်အိၣ် 1,500 မ့တ မ့ၢ် အါန့ၢ်အန့ၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.
 - ဖဲတၢ်ဂံၢ်ဒွဲးပုၤနီၣ်ဂံၢ်လၢအန့ၣ်လီၤအူကီၢ်ပူၤအခါန့ၣ်, အခဲအံၤ တၢ်ကဂံၢ်ဒွဲးဃုာ် ဖိသၣ်လၢ ပုၤသးပုၤတဟဲဃုာ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တ ဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- DHS ဘိးဘၣ်ရၤလီၤစ့ၢ်ကီး တၢ်ဘျၢတခါ လၢအကဉ်ဉ်ဃာ် ထံၣ်ကီၢ် သဲးအတၢ်အိၣ်ကဒု တၢ်ကျိၤတၢ်ဘၣ် ဒီးမၤအါထီၣ် တၢ်မၤဃးထီၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် ဖဲထံဆၢကီၢ်ဆၢသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး ကီၢ်ခိၣ်ပဒိၣ်အတၢ်ရၤလီၤ ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ဟံး ထွဲထီၣ်အခဲ လၢအကဲထီၣ်သးသ့ မ့တမ့ၢ် တၢ်န့ၣ်လီၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ပျံ ပူၤအဂီၢ် immigrantjustice.org/staff/blog/new-biden-executive-action-further-eviscerates-right-seek-asylum-frequently-asked

NYC တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဒီးန့ၢ်လီၤအိၣ်ကဒု အတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်

- ပုၤဟဲတုၤသီ ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် ဒီးပုၤဒိၣ်တုၢ်တဂၤလၢလၢ လၢအန့ၣ်လီၤအူ ကီၢ်အမဲရကၤ ဖဲလၢမၤရှး 15 သီ, 2022 ဝဲအလီၢ်ခဲတဖၣ် ပထံထီၣ် တၢ် ဟံလီၢ်ဟံကျဲးလၢတၢ်လီၢ်အိၣ်ကဒု ဖဲ Roosevelt Hotel, 45 E 45th St, New York, NY 10017 သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - တမ့ၢ်ဟဲတုၤလီၢ်ခါၣ်သးအံၤအံၤ ဘၣ်တၢ်အိးထီၣ်အံၤ တနံၤ 24 န့ၣ်ရံၣ် လၢတနံၤ 7 သီအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲးအံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တၢ်တမၤအံၤ တကတီၢ်ဃီဘၣ်အ ဃီ ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် ကြးလဲၤဃီၤဝဲလၢအဆိအချူတသ့ဖဲအသ့ လၢ ကပတုၢ်ထီၣ်အံၤအဂီၢ်လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤစၢၤလၢတၢ်ကပတုၢ်ထီၣ် တၢ်ဟံလီၢ် ဟံကျဲး လီၢ်အိၣ်ကဒုအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ nyc.gov/site/asylumseekers/resources/additional-resources.page တက့ၢ်
- တၢ်အိၣ်ဖဲလီၢ်အိၣ်ကဒုအံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်အတၢ်ဟံပနီၣ် ဒီးသန့ထီၣ် သးလၢ မ့ၢ်နဘၣ်ထွဲဒီး ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်ဒူၣ် မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်ပုၤဒိၣ်တုၢ်ထဲတဂၤ ဧံၤ အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဟံၣ်ဖိဃီဖိလၢအိၣ်ဒီးဖိသၣ်သးန့ၣ်တပုၤ လၢအဟဲန့ၣ်လီၤအူ လီၢ်အိၣ် ကဒုတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်လၢ ကအိၣ်ဖဲလီၢ်အိၣ်ကဒု အသီ 60 န့ၣ်လီၤ. အသီ 60 မ့ၢ်ပုၤတဘျီလၢလၢန့ၣ်, ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် ကဘၣ်ပ တံထီၣ်က့ၤ တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲး ဖဲလီၢ်အိၣ်ကဒုတၢ်ရံၣ်တၢ်ကျဲးပူၤအဂီၢ် လီၤ.
 - တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်အံၤန့ၣ် အခဲအံၤဘၣ်ထွဲဃုာ်ဒီး လီၢ်အိၣ်ကဒုခဲ လၢ ဟံၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်လီၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ပၤဆၢရံၣ်ကျဲးအံၤ ခီဖျိ ပုၤ ဟံၣ်ဃီတအိၣ်တၢ်တံစၢၤမၤစၢၤဝဲကျဲး (Department of Homeless Services (DHS)) ဒီးဂံၢ်ဂီၢ်အူတၢ်ခီဆၢ ဒီးတၢ်မၤ စၢၤပုၤဟံၣ်ခိၣ်ဖိလီၢ်ခါၣ်သးတဖၣ် (Humanitarian Emergency Response and Relief Centers) န့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤသဘျူန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ဖိတဖၣ် ဒီးပုၤဒိၣ်တုၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ဟံၣ်ဖိဃီဖိ တဖၣ် လၢအန့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးဖဲ လီၢ်အိၣ်ကဒုတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ် န့ၢ်အံၤ အသီ 60 မ့တမ့ၢ် အသီ 30 လၢကအိၣ်ဆိးဖဲလီၢ်ကအိၣ်ကဒုအ ဂီၢ် ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢသးန့ၣ်ကရူၢ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤဒိၣ်တုၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်တဖၣ် လၢအသးန့ၣ်ပုၤန့ၢ် 18-23 န့ၣ်တ ဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်ဃာ်န့ၢ်အံၤ အသီ 60 လၢကအိၣ်ဆိးဖဲလီၢ် အိၣ်ကဒုအဂီၢ်
 - ပုၤဒိၣ်တုၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်တဖၣ် လၢအသးန့ၣ်ပုၤန့ၢ် 23 န့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်ဃာ်န့ၢ်အံၤ အသီ 30 လၢကအိၣ်ဆိးဖဲလီၢ်အိၣ်ကဒု အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဝဲၤအံၤဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကမၤအါထီၣ် တၢ်အိၣ်ဆိးဖဲလီၢ်အိၣ်ကဒု လၢ အါန့ၢ် အသီ 30 မ့တမ့ၢ် အသီ 60 လၢပုၤဒိၣ်တုၢ်ထဲတဂၤအဂီၢ် ဒီး သန့ထီၣ်သးလၢ သဲးစးတၢ်ဂ့ၢ်တခါဘၣ်တခါအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤဒိၣ်တုၢ်လၢအက့ၢ်ကွဲးတဖၣ်အံၤ တၢ်ကမၤအါထီၣ်န့ၢ်အံၤ တၢ်ဟံ လီၢ်ဟံကျဲးအဆၢကတီၢ် အါန့ၢ် အသီ 30 မ့တမ့ၢ် အသီ 60 ဒ်ကီၢ် စၢဖျိ, ကီၢ်စဲၣ်, ဒီးလီၢ်ကဝီၤ တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်တဖၣ် ကအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ တၢ်ဟ့ၣ်ကူၢ်ဟ့ၣ်ဖး လၢအနီၢ်ကစၢ်ကျိၢ် ဒ်သီးကမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢ ကဃုန့ၢ်အါထီၣ် ဟံၣ်ဃီကံၢ် ဂၢ်ကျဲးကျဲးအဂီၢ်လီၤ. ပုၤတဂၤစ့ၢ် မ့ၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးလၢ အတၢ်အိၣ် တၢ်ဆိး တၢ်ဟံပနီၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ လၢကဃုန့ၢ်တၢ်လီၢ် လၢ လီၢ်အိၣ်ကဒုအတၢ်ရံၣ်တၢ်ကျဲးအချူအဂီၢ်လီၤ.

ပုၤဟဲတုၤသီတဖၣ် ဒီးပုၤကွၢ်ကျဲးစးဒီးန့ၢ် ထံၣ်ကီၢ်သဲးတၢ်အိၣ်ကဒုတဖၣ်အဂီၢ်

လီၢ်အိၣ်ဆိးထံးတၢ်ဆိတလဲ ဒီးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲးအတၢ်ဆိတလဲ

- နမ့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်န့ၢ်လီၢ်အိၣ်ကီၢ်သဲးစးတၢ်ဂ့ၢ် လၢကတီၢ်ခဲအံၤန့ၢ်, တၢ် ဘျုးသဲးစးလိာ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢ နကဘၣ်မၤသီထီၣ် နလီၢ်အိၣ်ဆိးထံး ယုၣ်ဒီးကီၢ်အမဲရကၤပဒိၣ် ဖဲနဆိတလဲတၢ်အိၣ်ဆိးထံး 5 သီ မ့တမ့ၢ် အသီ 10 အတီၢ်ပူၤ ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ ခၢၣ်စးကရၢလၢအဖီၣ်နသဲးစး တၢ်ဂ့ၢ်အဖီၣ်န့ၢ်လီၤ.
- လၢတၢ်ဆိတလဲနလီၢ်အိၣ်ဆိးထံး ယုၣ်ဒီးခၢၣ်စးကရၢလၢအဘၣ်အဖီၣ် ခိၣ်န့ၢ်, နကမၤလီၤတၢ်လၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ် လီၢ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါလၢအ ကါဒိၣ်တဖၣ် လၢလံာ်ပရၢအပူၤ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သံကွၢ်သဲးဒီးအတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ်န့ၢ်လီၤ.
- လၢတၢ်ကဆိတလဲနလီၢ်အိၣ်ဆိးထံးဒီး USCIS အဂီၢ်, ဆၢထီၣ် တၢ် ဆိတလဲလီၢ်အိၣ်ဆိးထံး လံာ်တကွၢ်ဒိ လၢအ့ထၢၣ်နဲးလီၤ မ့တမ့ၢ် လၢ လံာ်ပရၢတက့ၢ်.
 - လၢတၢ်ကဆိတလဲနလီၢ်အိၣ်ဆိးထံး လၢအ့ထၢၣ်နဲးလီၤအဂီၢ်, ဒူး အိၣ်ထီၣ် အကိးဖဲ myaccount.uscis.gov မ့တမ့ၢ် ဆၢထီၣ် အ့ထၢၣ်နဲးလံာ်တကွၢ်ဒိဖဲ uscis.gov/COA တက့ၢ်
 - လၢတၢ်ကဆိတလဲနလီၢ်အိၣ်ဆိးထံး ခိၣ်လံာ်ပရၢအဂီၢ်, မၤလၢပုၤ Form AR-11 လၢအမ့ၢ် ပုၤထံၣ်ကီၢ်ဂၤဆိတလဲလီၢ်အိၣ်ဆိး ထံးခး, ဒီးဆၢက့ၢ်အီၤဆူ လီၢ်အိၣ်ဆိးထံးလၢ ဘၣ်တၢ်ထီၣ်န့ၢ်အီၤ ဖဲလံာ်တကွၢ်ဒိ ကဘျးပၤ 2 ဖဲ uscis.gov/ar-11 တက့ၢ်.
 - တိၢ်နီၣ် - နကဘၣ်ဆၢထီၣ် လံာ်တကွၢ်ဒိလီၤလီၤဆီဆီ လၢဟံၣ်ဖဲ ယီၤ လၢအပၣ်ယုၣ်ဖဲ ထံၣ်ကီၢ်သဲးတၢ်န့ၢ်အီၤလိာ်ကီၢ် လံာ်ပတံ ထီၣ်ပူၤ တဂၤစုၣ်စုၣ်အဂီၢ်လီၤ.
- နမ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၢ်ရဲၣ်ကျဲးဆၢက့ၢ်တၢ်အပူၤန့ၢ်, န ကဘၣ်ဆိတလဲနလီၢ်အိၣ်ဆိးထံး ဖဲတၢ်န့ၢ်လီၢ်အိၣ်ကီၢ်ကွၢ်ဘျီၣ် (IC) မ့တမ့ၢ် တၢ်န့ၢ်လီၢ်အိၣ်ကီၢ်တၢ်ပတံသကွၢ်ကညး ကမဲးတံာ်မိၣ်ပုၤ (BIA) န့ၢ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်တသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်လၢ နသဲးစးတၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ဖဲ ခၢၣ်စးကရၢဖဲလဲၣ် တဖျါၣ်လဲၣ်န့ၢ်, နသမံသမဲးကွၢ် EOIR ပုၤယဲးသန့ သ့ဝဲန့ၢ်လီၤ - acis.eoir.justice.gov.
 - လၢနကဆိတလဲ နလီၢ်အိၣ်ဆိးထံးလၢအ့ထၢၣ်နဲးလီၤအဂီၢ်, ဆၢ ထီၣ် Form EOIR-33/IC မ့တမ့ၢ် EOIR-33/BIA ဖဲ respondentaccess.eoir.justice.gov တက့ၢ်.
 - လၢနကဆိတလဲ နလီၢ်အိၣ်ဆိးထံး လၢနီၢ်ကစၢ် မ့တမ့ၢ် ခိၣ်လံာ်ပ ရၢအဂီၢ်, လူၤဟီၤမၤထွဲ တၢ်န့ၢ်ကျဲးတဖၣ် ဖဲကဘျးပၤ 2 လၢ Form EOIR-33 အပူၤတက့ၢ်.
 - တိၢ်နီၣ် - တၢ်ကလိာ်ဘၣ်ဝဲလၢ နကဆၢထီၣ် နတၢ်ဆိတလဲလီၢ် အိၣ်ဆိးထံး အလံာ်တကွၢ်ဒိအလံာ်ကွဲးဒိ ဆူ DHS OPLA ခိၣ်ဖျါတၢ် လူၤဟီၤမၤထွဲ တၢ်န့ၢ်ကျဲး ဖဲလံာ်တကွၢ်ဒိအပူၤတက့ၢ်.
- နဒီးန့ၢ် လံာ်အဒိတဖၣ်သ့ဝဲဖဲ - justice.gov/eoir/eoir-forms န့ၢ်လီၤ.
 - တၢ်ကွဲးကျိးထံးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့လၢ တရူးကျိၣ်, ဟ့ၣ်တၢ်ကျိၣ်, ပီၣ်တူၣ်ကံာ်ကျိၣ်, ပၣ်တြၢၣ်တၢ်ကျိၣ်, စပုၣ်ကျိၣ် ဒီးရဲၣ်ရဲၣ်ကျိၣ်န့ၢ်လီၤ.

- နမ့ၢ်တလဲထီၣ်ဘၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၢ် ခိၣ်ဖျါလၢ နတၢ်န့ၢ်လီၢ်အိၣ်ကီၢ် ကွၢ်ဘျီၣ် လၢအခဲအံၤတဖျါၣ်အံၤ အိၣ်ယံာ်တလၢ ဒီးတၢ်န့ၢ်လီၢ်အိၣ် ကီၢ်ကွၢ်ဘျီၣ် အဂၤတဖျါၣ် မ့ၢ်အိၣ်ဘျးဒီး နလီၢ်အိၣ်ဆိးထံးန့ၢ်, နဆၢ ထီၣ် လံာ်တၢ်ဆၢန့ၢ် လၢကဆိတလဲ တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲးအဂီၢ်သ့ဝဲန့ၢ်လီၤ.
 - တိၢ်နီၣ် - တၢ်ဆၢန့ၢ်လီၤကဆိတလဲအိၣ်ဆိးထံးလီၤအံၤ မ့ၢ်တၢ်ဃုထီၣ် လီၤလီၤဆီဆီ ဒီးကီၢ်ဒီး တၢ်ဆိတလဲလီၢ်အိၣ်ဆိးထံးအလံာ်တ ကွၢ်ဒိန့ၢ်လီၤ. တၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကျဲးဝဲလၢ နကဃုဒီးန့ၢ်ပီၤရဲတ ဂၤ လၢကမၤစၢၤန့ၢ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်သးလီၤသးကျဲး, တၢ်ဆိတလဲ လီၢ် အိၣ်ဆိးထံး, ဒီးတၢ်ဆိတလဲ တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲးအဂီၢ်, န့ၢ်လီၤကွၢ်ဖဲ - (အဲ ကလံးကျိၣ်) (စပုၣ်ကျိၣ်)
 - help.asylumadvocacy.org/faqs-moving-traveling (အဲကလံးကျိၣ်)

တၢ်န့ၢ်လီၢ်အိၣ်ကီၢ် တၢ်ဆဲးလီၤမံၤတဖၣ်

- ဖဲန့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဟဲန့ၢ်လၢကီၢ်ပူၤခၢၣ်စးကရၢ လီၤဆိတဖၣ်အါမး ဖဲ U.S. တၢ်ပၤတၢ်ပြဲးအပူၤန့ၢ်လီၤ. တၢ်ဒူးလူၤဟီၤမၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဘၣ်ဃး တၢ်ဟဲန့ၢ်လၢကီၢ်ပူၤ တၢ်ထၢခိထၢသ့ (Immigration and Customs Enforcement (ICE)) န့ၢ်မ့ၢ်ဝဲ ခၢၣ်စးကရၢ လၢမၤလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်ဝဲဒၣ် တၢ်ဟဲန့ၢ်လၢကီၢ်ပူၤတၢ်ဘျုးတဖၣ်, ဒီးတၢ် မၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ်အံၤထွဲကွၢ်ထွဲ တၢ်အိၣ်ဖျါတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲး (Intensive Supervision Appearance Program (ISAP)) န့ၢ် မ့ၢ်တၢ်မံၤတခါလၢ ICE အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးအဂီၢ် ဒ်သိးကအံၤထွဲ ကွၢ်ထွဲ ပုၤဟဲန့ၢ်လီၤလၢထံၣ်ကီၢ်ပူၤတဖၣ် လီၤတံာ်လီၤဆဲးအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.
- ပုၤတနီၤနီၤ ကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤ ဒီညီၣ်နီၤအသိး လၢ ICE မ့တမ့ၢ် ISAP ဒ်အဝဲသ့ၣ် အတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်ကျိၣ်အသိးန့ၢ်လီၤ. နမ့ၢ်ဟဲန့ၢ်လီၤတၢ် လၢ U.S. ခိၣ် ဟဲခိတံာ်ကီၢ်ဆၢ ဒီးဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဃာ်တုၤန့ၢ်, မ့တမ့ၢ် နမ့ၢ် ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဃာ်န့ၢ်တဘျီတခိၣ် ဖဲန့ၢ်ဟဲန့ၢ်လီၤလၢထံၣ်ကီၢ်ပူၤဝဲအလီၢ်ခဲ န့ၢ်, နကဘၣ်အိၣ် ဒီး ICE မ့တမ့ၢ် ISAP တၢ်ဆဲးလီၤမံၤန့ၢ်လီၤ.
 - တၢ်မ့ၢ်လိာ်ဘၣ်န့ၢ်လၢ နကဟဲဆဲးလီၤမံၤအဂီၢ်န့ၢ်, တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ် အကါဒိၣ်လၢ နကဟဲဆူ နတၢ်သ့ၣ်ဆၢမးကတီၢ်အဂီၢ်လီၤ. နမ့ၢ်တ ဟဲဆူ နတၢ်သ့ၣ်ဆၢမးကတီၢ်ဘၣ်န့ၢ်, တၢ်အံၤတၢ်ကဟ်အီၤဒ်အ မ့ၢ် တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ဟီၤထွဲထီၣ်အခဲ ကဲထီၣ်သးသ့ ဖဲ နတၢ်န့ၢ်လီၢ်အိၣ်ကီၢ် အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်အပူၤန့ၢ်လီၤ.
- နမ့ၢ်တသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်လၢ မ့ၢ်န့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးလီၤမံၤ, ကဘၣ်မၤတၢ် သ့ၣ်ဆၢမးကတီၢ် မ့တမ့ၢ် က့ၤမၤတၢ်သ့ၣ်ဆၢမးကတီၢ် လၢတၢ်ဆဲးလီၤ မံၤအဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးတၢ်ဆိတလဲ န လီၢ်အိၣ်ဆိးထံးန့ၢ်, လဲၤဆူ ice.gov/check-in တက့ၢ်.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ် ဖဲတၢ်ဆဲးလီၤမံၤအကျိၣ်အကျိၣ်အဂီၢ်, န့ၢ်လီၤကွၢ်ဖဲ
 - help.asylumadvocacy.org/faqs-ice-isap (အဲကလံး ကျိၣ်)

ဟံပ်ဖီဖီဖိတ်အိတ်ယါတဖန်

ကိပ်စဲဒိတကရူ တ်မလဲဝ်ထီၣ်ဖိသုၣ်အကမၢ်

- ဟံပ်ဖီဖီဖိတ်လဲၣ်လၢအဒွဲးတၢ်ခိတ်သ့ ဃုာ်ဒီးအဖီလၢအသးနံၣ်စၢ်န့ၣ် 17 နံၣ်သ့ၣ်တဖန်အံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ကိပ်စဲဒိတကရူဖိသုၣ်ဒီး လၢအမ့ၢ် နူယီၣ်ကိပ်စဲ အတၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်ဆူ ကိပ်စဲဖိသုၣ်ဒီးန့ၣ်လီၤ.
- နမ့ၢ်အိတ်ဒီး ဖိသုၣ်လၢအဒီးသန့သးလၢန့ၣ်တဂၤ လၢအသးနံၣ်စၢ်န့ၣ် 17 နံၣ်, ဒွဲးတၢ်ခိတ်သ့, ဒီးအိတ်ဆိးဖဲ New York ကိပ်စဲအပူၤ လၢဆၢကတီၢ်လၢပုၤ (မ့တမ့ၢ် ဒီးတဒိးဖိသးဒီးပုၤတဂၤလၢ လၢအအိတ်ဆိး လၢတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤ လၢဆၢကတီၢ်လၢပုၤန့ၣ်) နကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဒိတ်သ့ခဲးဒီးလၢ တၢ်ကွၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်အံၤအဘူးအလဲ သ့ လၢတၢ်ဒွဲးခိတ်သ့ညါတဘျီန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်လၢကြးတၢ်နီၣ်, ကိပ်စဲဒိတကရူ ဖိသုၣ်အကမၢ်န့ၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး မိၢ်ပၢ်လၢဆိးထီၣ်အတၢ်ခိတ်သ့တၢ်ဂ့ၢ်တဖန် လၢစူးကါ နီၣ်တဂၤတၢ် ဟ့ၣ်တၢ်ခိတ်သ့အတၢ်မ့ၢ်တၢ်နီၣ်ဂံၢ် (ITIN) န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်တီၢ်ထီၣ်ခိတ်သ့ ဃုာ်ဒီး နီၣ်တဂၤတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတ်သ့တၢ်ဟ့ၣ်နီၣ်ဂံၢ် (Individual Taxpayer Identification Number (ITIN))
 - ITIN သ့ၣ်တဖန်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့လၢ ပုၤလၢတၢ်လိာ်ဘၣ် အံၤ လၢကအိတ်ဒီး U.S. တၢ်ဟ့ၣ်ခိတ်သ့ တၢ်ဟ့ၣ်နီၣ်ဂံၢ် အဂီၢ်ဆၣ်ဆၣ် မ့ၢ်ပုၤလၢ တအိတ် မ့တမ့ၢ် တကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ပုၤဂ့ၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢနီၣ်ဂံၢ် Social Security number (SSN) န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိတ်ဒီး ITIN အံၤ ဟ့ၣ်ပျဲန့ၣ်လၢ နက တီၢ်ထီၣ်ခိတ်သ့တဖန် ဒီးဃုကွၢ် ခိတ်သ့ခဲးဒီးတဖန် လၢနကြးဝဲဘၣ်ဝဲအဂီၢ်လီၤ.
 - ဝံသးစူၤ တီၢ်နီၣ်လၢ တၢ်ပတံထီၣ်ဒီးဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပျဲလၢ ITIN တခါအဂီၢ်န့ၣ် ဟံးန့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အါလါ, အယိနကဘၣ်ပ တံထီၣ်ဆိ လၢနကအိတ်ခိတ်သ့လၢတၢ်ခိတ်သ့ကတီၢ်အါလီၤ န့ၣ်လီၤ.
 - လၢကမၤလိအါထီၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်ကဘၣ်ပတံထီၣ်ခိတ်သ့, ခိတ်သ့ခဲးဒီး လၢကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢနဒီးန့ၣ်အီၤသ့, ဒီးတၢ်န့ၣ်ဘျီ အဂၤလၢတၢ်အိတ်ဒီး ITIN အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ taxoutreach.org/tax-filing/itin တက့ၢ်
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအါထီၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ကိပ်စဲဒိတကရူ ဖိသုၣ်အကမၢ်အဂီၢ်, လဲၣ်လီၤကွၢ် tax.ny.gov/pit/credits/empire_state_child_credit.htm န့ၣ်တက့ၢ်.

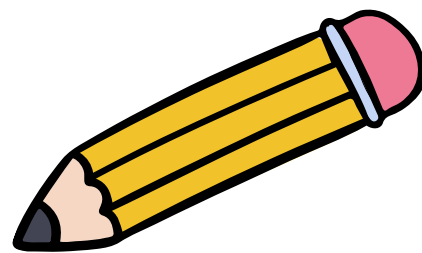
တၢ်မၤစၢၤ တၢ်ကဟ့ၣ်ကယံၤဖိသုၣ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ

- အခဲအံၤ ဟံပ်ဖီဖီဖိတ်တဖန် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ဖိသုၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ် ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဒီးန့ၣ် ကိပ်စဲဒိတကရူတၢ်ဟ့ၣ်နီၣ်အခါသး 85% မ့တမ့ၢ် စ့ၤန့ၣ်အန့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
 - ဟံပ်ဖီဖီဖိတ်အံၤ ကကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဖဲအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်အိတ်ဒီး တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ် တၢ်ဟ့ၣ်နီၣ် လၢတအါန့ၣ် -
 - \$73,869.56 ဟံပ်န့ၣ်လၢအပူၤဟံပ်ဖိအိတ် 2 ဂၤ
 - \$91,250.63 ဟံပ်န့ၣ်လၢအပူၤဟံပ်ဖိအိတ် 3 ဂၤ
 - \$108,631.70 ဟံပ်န့ၣ်လၢအပူၤဟံပ်ဖိအိတ် 4 ဂၤ
 - \$126,012.77 ဟံပ်န့ၣ်လၢအပူၤဟံပ်ဖိအိတ် 5 ဂၤ
 - \$143,393.84 ဟံပ်န့ၣ်လၢအပူၤဟံပ်ဖိအိတ် 6 ဂၤ
 - တၢ်ကဟ့ၣ်နီၣ်တၢ်အဘူးအလဲတုၤလၢ 1% လၢဟံပ်ဖီဖိ အတၢ်ဟ့ၣ်နီၣ် ဟံပ်ဖိခဲလၢ အိတ်လၢတၢ်ဖိတၢ်ယံၤအပနီၣ်ဖိခိတ် လၢဟံပ်န့ၣ်လၢန့ၣ်လီၤ မၤသကိးတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - တနံၣ်အတီၢ်ပူၤတၢ်ပျဲလၢတၢ်တဟ့ၣ်ဖျါထီၣ်သးအဂီၢ်မ့ၢ်ဝဲအဘျီ 80 န့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအါထီၣ်အဂီၢ် ဒီးကသုၣ်ညါဘၣ်လၢမ့ၢ်နကဒီးန့ၣ်ဘၣ် ဖိသုၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်ကယံၤလၢအပူၤဘၣ် မ့တမ့ၢ် တလၢအဘူးလဲဘၣ် အဂီၢ်, လဲၣ်ကွၢ်ဖဲ ocfs.ny.gov/ccap န့ၣ်တက့ၢ်.

Head Start

- Early Head Start ဒီး Head Start တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖန်အံၤ မ့ၢ်ဖိသုၣ်ဆဲးကတီၢ်ဆိကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢကအလီတဖန်န့ၣ်လီၤ.
 - Early Head Start အံၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကွၢ်ထွဲလၢ ဖိသုၣ် ခဲနံၣ်ဖိတဖန် အဂီၢ်လီၤ.
 - Head Start အံၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကွၢ်ထွဲ လၢဖိသုၣ်ဆဲး သၢနံၣ် ဒီးလွံၣ်နံၣ် ဖိတဖန်အဂီၢ်လီၤ.
 - တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤခဲခါလၢအံၤ ပၣ်ဃုာ်ဒီး မ့ၢ်ဆါခိတ်ကွၢ်ထွဲ, ဆူၣ်ချ့တၢ် သမံသမိးမၤကွၢ် ဒီးတၢ်အိတ်တၢ်အီတဖန် လၢဖိသုၣ်လၢအအိတ်လၢတၢ် ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤပူၤတဖန်အဂီၢ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဒုးဘျးစဲဃုာ်ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ, ဟံပ်ဃီ, ဒီးပုၤဒိတ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်မၤစၢၤ လၢအဟံပ်ဖိ ဃီဖိတဖန်အဂီၢ်လီၤ.
- ဟံပ်ဖီဖိတဖန်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး Head Start ဖဲ လၢအဝဲသ့ၣ် -
 - မ့ၢ်အိတ်ဒီး ဟံပ်ဖီဖိစ့ဟ့ၣ်နီၣ် ဖဲကိပ်စဲဖိတၢ်ဃးတၢ်စ့ၤအတၢ်နံၣ်ကျဲၤတဖန် အတကွၢ်ပူၤအခါန့ၣ်လီၤ.
 - ဆူၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ ဘၣ်ဃး ကိပ်စဲဖိတၢ်ဃးတၢ်စ့ၤအတၢ်နံၣ်ကျဲၤတဖန်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ aspe.hhs.gov/topics/poverty-economic-mobility/poverty-guidelines
 - အိတ်ဆိးဖဲဟံပ်တစိတ်တလီၤအပူၤ
 - ဒီးန့ၣ် HRA ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤ
 - ဒီးန့ၣ် SNAP
 - ဒီးန့ၣ် SSI (တၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ် တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအတၢ်အုၣ်ကီၤ)
 - ဆဲးလီၤန့ၣ်ဖိသုၣ်လၢအအိတ်လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲအဖီလၢတဂၤအမံၤ
- Head Start အံၤတဃုတၢ်အုၣ်သးလၢ တၢ်ကဲထံဖိကိပ်ဖိ မ့တမ့ၢ် တၢ်န့ၣ်လီၤအိတ်ကီၤ လၢအဖိးသဲးစးအတၢ်အိတ်သး ဖဲတၢ်ပတံထီၣ်တၢ်အခါဘၣ်.
- ဃုာ်သ့ၣ်ညါလၢ မ့ၢ်နဟံပ်ဖိဖိအံၤ ကကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ Head Start အဂီၢ် ခီဖျါ တၢ်ဟ့ၣ်နီၣ် ဒီးဆဲးကျိး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအအိတ်ဘူးဒီးန့ၣ်တဖန် ဖဲ myschools.nyc/en/schools/ တက့ၢ်

ကိုတဖန်
ဒီးတၢ်ကၠုၣ်ဘၣ်ကၠုၣ်သ့

ပဒိန်ကုအတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ (3K-12)

- New York ကိစ္စအာဂီယိုတူလီလီလီသီသီသီကိစ္စဂါ၊ လာတပဂီယုဒီး အတဂီဟံနီလီ၊ ဆူထကီပူအပတီ၊ တဂီခွဲတဂီယာလာကဒီးနီ ဘဂီ တဂီကူဘဂီကူဘဂီသကလီ ဒီးအပတီဂါ၊ စးထီဂီလာကတီဆီ ကို ဒီးတုလီအဝဲသုဒီး ဒီးနီဘဂီတီထီကိုအလီအဂီသု၊ မုတမ္ပ အသးနီပုထီ 21 နီနီလီ။
- ဟံဂီတဖဂီအာဂီလီတူလီတဂီခွဲတဂီယာလာ တဂီကွဲကျိးထီ ဒီး တဂီကတီကျိးထီ တဂီကွဲနီကွဲယါခဲလက လာပဂီယုဒီး တဂီဂါ တဂီကျိးအရ ဒီ ဘဂီယးဒီး ဖဲသုအတဂီကူဘဂီကူဘဂီသုလ၊ အလုအလီလာချးဆါချးကတီနီလီ။
- ပုကီဖီတဖဂီ ပတီထီဒီးဆဲးလီအမဲလ၊ ပဒီဂီသုကိဆါကတီ ဒီး လာဒီတနီအပူ၊ ဖဲတဂီယုထာတဖဂီ ဘဂီတဂီဟံနီအီလ၊ တဂီ ဆဲးလီမဲလအလုအလီလာတဂီချါအကတီဒီလီနီလီ။
- ပဒီဂီတသကွဲဘဂီယး တဂီဟံနီလီဆူထကီပူအတီပတီ ဒီး တဟုဒီဟုဒီနီ ပုကီဖီအတဂီဂါတဂီကျိးလ၊ ကိုထီပတီမုအနီ လာကွဲတဂီရဲတဂီကျါအပူဘဂီ။ ကတီဆီကွဲတဂီရဲတဂီကျါတနီ ယုဒီးတဂီမဲယာထီနီရဲတဖဂီ ကသကွဲတဂီဟံနီလီဆူထကီပူ မုတမ္ပ ကျိစုတဂီဟံနီ-အဒီတဖဂီ တဂီကျါတဂီဘဂီလာတဂီယု ထီတဖဂီနီလီ။
- New York ဝုပဒီဂီတဖဂီ အတဂီဂါတဂီကျိး
 - လာတဂီဂါတဂီကျါအါထီဘဂီယး ကဘဂီပတီထီပုကွဲကျိးထီ တဂီ ဒီးပုကတီကျိးထီတဂီမဲလ၊ ဖဲ NYC ပဒီဂီဒီလဲအဂီ၊ နီလီကွဲ schools.nyc.gov/hello မုတမ္ပ ကိစ္စ [718-935-2013](https://schools.nyc.gov/hello) တကီ။
 - လာတဂီဂါတဂီကျါအါထီဘဂီယး တဂီဆဲးလီမဲကျါကျါအဂီ၊ ဟံးနီ "2023 NYC ပဒီဂီတဂီဆဲးလီမဲလအတဂီနီကျါ"လါဒီ ဖူထာအပူ အီလါကျိ 9 ကျိ ဖဲ schools.nyc.gov/admissions နီလီ။
 - လာကယုကွဲဒီးပတီထီ NYC ပဒီဂီအဂီ၊ ကွဲဖဲ myschools.nyc.gov ကိစ္စ [311](https://myschools.nyc.gov)၊ မုတမ္ပ လဲအီသကိစ္စ ဟံဂီဖဲ ဖဲ အတဂီတူလီမုဝဲလီ လာတဂီမဲလအဂီတကီ။ ဟံဂီဖဲဖဲ အတဂီတူလီမုဝဲလီ အတဂီလီတဂီကျိတဖဂီ တဂီထီနီအီ သုဖဲ schools.nyc.gov/fwcနီလီ။
 - တဂီဆဲးလီမဲ အဆါကတီနီ အီဝဲအကလုကလု ဒီးသနီ ထီသးလ၊ တဂီအတီပတီ လီဆီလီသးတဖဂီ အဖီခိနီ လီ။ လာကထီဘဂီ 2024 တဂီဂါထီသီကတီ တဂီဆဲးလီ မဲလ အဆါကတီအဂီ၊ လဲကွဲဖဲ schools.nyc.gov/enroll တကီ။

စုတင်မူဝါဒ လာခံလွန်ကံအင်္ဂါ

- ဟံးန့ၣ်တၢ်မၤစၢၤဖဲ UnderstandingFAFSA.org လၢအမ့ၢ် ပှ်ယံၤ ဘျးစဲလၢ အဟ့ၣ်လီၤတၢ်န့ၣ်ကျဲၤတဖၣ် ဒီးတၢ်အိၣ်ယၤၤတဖၣ် လၢက့ၣ် ဖိတဖၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ် လၢအဃုဒီးန့ၣ်ကျိၣ်စ့လၢ ဒီလုၣ်က့ၣ်အဂီၢ် တက့ၢ်.
 - အဝဲသ့ၣ် FAFSA တၢ်ကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်အတၢ်န့ၣ်ကျဲၤ (How-To Guide) လၢတီၢ်ထီၣ်က့ၣ်ဖိတဖၣ်အံၤအဂီၢ် အိၣ်ဝဲလၢ ကျိၣ်အ ကျိၣ်တဆဲန့ၣ်လီၤ.
 - ပှ်ယံၤသန့အံၤ မၤသီထီၣ် တၢ်ကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ် (how-to) ပှ် ယံၤကဘျးပၤတဖၣ် လၢက့ၣ်ဖိလၢတအိၣ်ဒီး တၢ်မၤနီၣ်မၤယၤတဖၣ် ဒီးပှၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် အဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.
- New York ကီၢ်စဲၣ် ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်
 - က့ၣ်အတၢ်တံစၢၤမၤစၢၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ (TAP) အံၤမၤစၢၤ ပှၤအိၣ် ဆိးဖဲ New York လၢအကြးအဘၣ်တဖၣ် လၢကဟ့ၣ်က့ၣ်အ ဘျးလဲ ဖဲက့ၣ်လၢတၢ်အၢၣ်လီၤတ့ၢ်လီၤဟံၣ်အံၤ ဖဲ NYS အပူၤန့ၣ်လီၤ.
 - တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ် TAP တၢ်ဟ့ၣ်ကနုၤအံၤ အိၣ်ဝဲပၢၢ်တုၤ \$5,665 န့ၣ်လီၤ. TAP န့ၣ်မ့ၢ်စ့တၢ်မၤစၢၤအဃိ တၢ်တဘျီ ဟ့ၣ်ကၣ်ကွၢ်အံၤဘၣ်.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ကပတံထီၣ်အဂီၢ်, န့ၣ် လီၤကွၢ်ဖဲ hesc.ny.gov/tap တက့ၢ်.
 - Excelsior က့ၣ်သ့ဖျိးစိစ့ဆိၣ်ထွဲ
 - Excelsior က့ၣ်သ့ဖျိးစိစ့ဆိၣ်ထွဲ ဃုာ်ဒီး က့ၣ်ဖိကျိၣ်စ့တၢ်တံ စၢၤမၤစၢၤအဂၢၤအံၤ ဟ့ၣ်ပျဲက့ၣ်ဖိတဖၣ်လၢ ကထီၣ် SUNY မ့ တမ့ၢ် CUNY ဒီလုၣ်က့ၣ်လၢက့ၣ်အဘျးအလဲကလီၤန့ၣ်လီၤ
 - က့ၣ်ဖိလၢအိၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိယိဖိလၢအိၣ်ဒီး တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်စ့စ့လၢ \$125,000 မ့တမ့ၢ် စ့ၤန့ၣ်အန့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ကပတံထီၣ်ဝဲအဂီၢ်လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကပတံထီၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤ ကွၢ်ဖဲ hesc.ny.gov/excelsior တက့ၢ်
 - ဘျီၣ်ဒိၣ်ထးကိတ် José Peralta New York ကီၢ်စဲၣ် DREAM သဲစးအံၤ ဟ့ၣ်လီၤက့ၣ်ဖိလၢတအိၣ်ဒီး လိာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲး ဃၤ မ့တမ့ၢ် က့ၣ်ဖိအဂၢၤတဖၣ်လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် စ့ဆိၣ်ထွဲလၢ NYS ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤအံၤ ဒီးက့ၣ်သ့ဖျိးစိစ့ဆိၣ်ထွဲတဖၣ် လၢအကဆိၣ် ထွဲမၤစၢၤ အပတီၢ်ထီၣ်တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ အဘျးအလဲတဖၣ်န့ၣ် လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကပတံထီၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤ ကွၢ်ဖဲ hesc.ny.gov/dream တက့ၢ်

ကျပ်စွတ်ဟွန်စိဟွန်ကမီ

တၢ်ဟွန်လီၤကျိၣ်စ့အပတီၢ်အသိ အစ့ၤကတၢၢ် လၢ NYC

ပှၤဆုၤတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်

- နမ့ၢ်ဆုၤတၢ်အိၣ်ကျးတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ် လၢအဲး(ပ)တခါအဂီၢ် ဖဲ New York ဝှံးအပူၤန့ၣ်, နအိၣ်ဒီးတၢ်ယၢ်တဖၣ် ဖဲနတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ် ကီၢ်အပတီၢ်အိၣ်ဒ်လၢန့ၣ်လီၤ.
- နအဲး(ပ)ကဘၣ်ဟွန်န့ၣ်အစ့ၤကတၢၢ် တနၣ်ရံၣ် \$19.56 (တဘၣ်ဃုာ် ဒီး စ့ဟွန်တဖၣ်) လၢနတၢ်ဆၢကတၢၢ်လၢနဆုၤတၢ်အဂီၢ်လီၤ.
 - အဘူးအကလဲအစ့ၤကတၢၢ်အံၤ ကဟဲအိၣ်တနၣ်တဘျီ ဖဲလၢ အ့ၣ် 1 သီန့ၣ်လီၤ.
 - အဲး(ပ)သ့ၣ်တဖၣ် ကဘၣ်လူၤဟံးမၤထွဲ တၢ်ဟံးဖျိၣ်အိၣ်တဖၣ် အတၢ် သိၣ်တၢ်သိ လၢကဟွန်အိၣ်တဖၣ်အဘူးအလဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဟွန်အဘူးအလဲအစ့ၤကတၢၢ် ဒီးပှၤ မၤတၢ်ဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ nyc.gov/DeliveryApps တက့ၢ်.
 - တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်သ့ၣ်လၢ အဲကလံးကျိၣ်, စပုၣ် ကျိၣ်, အၤရၣ်ကျိၣ်, ဘၢၤဂၤလံးကျိၣ်, တၢၢ်ကျိၣ်, ဖရၣ်စ့ၣ်ကျိၣ်, ဟွန်တံၣ်ကျိၣ်, ခိရဲယါကျိၣ်, ဖိလၢကျိၣ်, ရၣ်ရှါကျိၣ်, ဒီးအိၣ်ဒူ ကျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

New York ကီၢ်စံၣ် တၢ်တတၢ်တနီၤဒီး ထံဒိၣ်နီၤယွၤ

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ဃးအတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်

- တၢ်တတၢ်တနီၤ မ့တမ့ၢ် ထံဒိၣ်နီၤယွၤ ဝံးအလီၢ်ခံ နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ် တၢ်မၤ စၢၤအယိ, NYS ဝံးကျိၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ကျိၣ်စ့ဝှံး တၢ်တံးစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ် မၤစၢၤန့ၣ် ကသ့ဝဲလီၤ.
 - ကိးဘၣ် DFS တၢ်တတၢ်တနီၤ ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူလီၤတံးစိကျိၣ် ဖဲ [800-339-1759](https://dfs.ny.gov/recovery), မ့တမ့ၢ် လဲၤကွၢ်ဖဲ dfs.ny.gov/recovery လၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် အဂီၢ်တက့ၢ်.
- ပှၤအိၣ်ဆိးလၢ New Yorkerအပူၤ လၢတအိၣ်ဒီး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ တဖၣ် လၢအတူၢ်ဘၣ် တၢ်တတၢ်တနီၤ ကဲထီၣ်သးတမံၤ အတၢ်ဒိဘၣ် န့ၣ် ကိးစ့ၢ်ကိး အမဲရကၤ ထံဖဲကီၢ်ဖိအသိ အဂီၢ် ဝဲဒါး (ONA) အဂီၢ် ဂီၢ်အူ လီၤတံးစိကျိၣ် ဖဲ [800-566-7636](https://dfs.ny.gov/recovery) သ့ဝဲ ဖဲ ဂီၤ 9:00 န့ၣ်ရံၣ်ဒီး ဟါ 8:00န့ၣ်ရံၣ် အဘၢၣ်စၢၤ, မုၢ်ဆၣ်တုၤ မုၢ်ဖိဖးန့ၣ်လီၤ. ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ လီၤ တံးစိကျိၣ် အတၢ်တံးစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်သ့ၣ်လၢ ကျိၣ်တၢ် ကတိၤ အကလံာ် 200 ဘျီလီၤ.

တၢ်ကီၢ်ခါကတီၢ် အိၣ်လဲးတြီနီးတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဆုၤခံ (EBT)

- နူယိၣ်ကီၢ်စံၣ်အံၤ စးထီၣ် တၢ်ကီၢ်ခါကတီၢ် EBT လၢအမ့ၢ်တၢ်ရံၣ်တၢ် ကျိၣ်အသိ လၢအဟွန်လီၤ တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ် ဆူဟံၣ် ဖိဃီဖိလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဟဲန့ၣ်တဖၣ်အအိၣ် ဒ်သိးကမၤစၢၤဟွန်လီၤ တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ် အဘူးအလဲတဖၣ် ဖဲကွဲးပှၤကတီၢ် ဒီးဖိသ့ၣ်လၢတဒီးန့ၣ် ဘၣ် တၢ်အိၣ်လၢကွဲးတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 - တၢ်ကီၢ်ခါကတီၢ် EBT တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အံၤ ဘၣ် တၢ်မုၢ်လၢဟံးအိၣ်လၢ တၢ်ကဟွန်လီၤအံၤ စးထီၣ်လၢ 2024 လၢ ယူၤထီၣ်တတၢ် ဒီးပၢၢ်တုၤဆူ လၢအိးကထိဘၣ် 2024 န့ၣ်လီၤ.
 - ဖိသ့ၣ်လၢအကြးအဘၣ်တၢ်လၢလၢလၢအံၤ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် \$120 ဖဲ တၢ်ကီၢ်ခါ EBT တၢ်အိၣ်တၢ်မၤစၢၤအပူၤ ဖဲ 2024 န့ၣ်လီၤ.
- ဖိသ့ၣ်လၢအကြးအဘၣ်အါတက့ၢ်န့ၣ် ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ကီၢ်ခါကတီၢ် EBT တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်အတၢ်မၤစၢၤ ဒ်အတၢ်ဒ်ဝဲဘၣ်ဆၣ် ဟံၣ်ဖိဃီဖိ တနီၤန့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဘၣ်ပတံထီၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ကီၢ်ခါကတီၢ် EBT တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်အတၢ်မၤ စၢၤ ဒ်အတၢ်ဒ်ဝဲန့ၣ်, နကဒီးန့ၣ် လိာ်ပရၢတဘျီ ဖဲတၢ်ကီၢ်ခါက တီၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. တလိာ်လၢနကပတံထီၣ်အံၤအဂီၢ်ဘၣ်.
 - ဖိသ့ၣ်အံၤ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ကီၢ်ခါကတီၢ် EBT တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်အ တၢ်မၤစၢၤဒ်အတၢ် ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ် -
 - မ့ၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် ပဒိၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဟွန်အါထီၣ် တၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂီၢ်န့ၣ်ဘၣ်အတၢ်မၤစၢၤတၢ်ရံၣ်တၢ်ကျိၣ် (SNAP), တစိာ်တလိာ်တၢ်မၤစၢၤ အတၢ်န့ၣ်ဘျးတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ဘၣ်တၢ် ဟံၣ်ဂၢၢ်ဟံးကျိၣ်အံၤလၢ တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ကလီၤအဂီၢ် ခိဖျိ Medicaid
 - ဘၣ်တၢ်ဆၢတံာ်လၢ အကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ကွဲးတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ် လၢအကလီၤ/တၢ်မၤစၢၤလီၤ အဘူးအလဲ ခိဖျိ ထံလိာ်ကီၢ်ပူၤ မုၢ် ဆါခါတၢ်အိၣ်အတၢ်ရံၣ်တၢ်ကျိၣ် ခိဖျိအဝဲသ့ၣ်ကွဲး.
 - နမ့ၢ်အံၤ မ့ၢ်တကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဒ်အတၢ်န့ၣ်, နကဘၣ်ပတံထီၣ်လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ကီၢ်ခါကတီၢ် EBT တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 - လၢကကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ကီၢ်ခါ EBT ယုာ်ဒီးတၢ်ပတံထီၣ်အ ဂီၢ်, ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကဘၣ်လဲၤထီၣ် ကွဲးလၢအဟံးဖျိမၤသကိး တၢ်ဖဲ ထံလိာ်ကီၢ်ပူၤ မုၢ်ဆါခါတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်အတၢ်ရံၣ်တၢ်ကျိၣ် ဒီးအဟံးဖိဃီဖိတၢ်ဟဲန့ၣ်အံၤ ကဘၣ်အိၣ်ဖဲ စ့ဟဲန့ၣ်တၢ်ဟဲပ နီၣ် မ့တမ့ၢ် စ့ၤန့ၣ်အန့ၢ် လၢတၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်အဂီၢ် လၢကွဲးတၢ် အိၣ်လၢအကလီၤ-တၢ်မၤစၢၤလီၤအဘူးအလဲအဂီၢ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ် ဘၣ်ဃးတၢ်ကဘၣ်ပတံထီၣ် ဒီးစူးကါ တၢ်ကီၢ် ခါကတီၢ် EBT တၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ otda.ny.gov/programs/summer-ebt တက့ၢ်.

12

သုဉ်ညါနတ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်

ပုၤတၢ်ဝဲသုဉ်တဖၣ် ဒီးပုၤထံဂၤကိၤဂၤသုဉ်တဖၣ်အံၤ
ကြၢ်းဟံသုဉ်ဟံသးဝဲလၢ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်သုဉ်တဖၣ်
ဖဲအကွၢ်ဆၢဟံသုဉ်ဒီး တၢ်ခိထံခိကိၤ ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤန့ၣ်လီၤကိၤအခါအသ့
အတၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစး (Immigration and Customs
Enforcement (ICE)), ပၤကိၤကွၢ်ဆၢထံဆၢကိၤဆဲး, မ့တမ့ၢ်
တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးအဂၤတဖၣ် အခါန့ၣ်လီၤ.

**နမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဟံပတုၣ်န့ၣ် ဒီဖျိ တၢ်ခိထံခိကိၤပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ်
တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးအဂၤန့ၣ်ဒီး, သုဉ်နီၣ်လၢ -**

- ဟံသးဂၢ်ဂၢ်. တဘၣ်သုဉ်ပုၤဖျိသးတဂ့ၤ. တဘၣ်ခိၣ်ဆၢ မ့တမ့ၢ် ကြိမၤ
တံာ်တံာ် ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါတဂ့ၤ.
- တဘၣ်လိတၢ်ဝဲတၢ် မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်လီၤ လိာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လၢအကမၣ်
တဖၣ်တဂ့ၤ.
- နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ နကအိၣ်ဘျၢဘျၢဘျၢဘျၢအဂီၢ်လီၤ. တၢ်လၢန
တဲအိၣ်တၢ်လၢလၢအံၤ တၢ်စူးကါအိၣ်လၢ တၢ်ကထိဒါန့ၣ် သုဉ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤခၢၣ်စးတဂၤ မ့ၢ်သံကွၢ်လၢ အကကွၢ်ဃုန့ၣ် မ့တမ့ၢ် နတၢ်ဖိတၢ်လံၤသုဉ်
တဖၣ်န့ၣ်ဒီး, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ နကကွၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဘၣ်ဆၢသန့ၣ်ကွၢ်, နတဘၣ်ထီဒါအိၣ် လၢနနီၣ်ခိနီၣ်ကစၢ်ဘၣ်.
 - ပၤကိၤမ့ၢ်န့ၣ်ဝဲလၢ နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်န့ၣ်, အဝဲသုဉ် ဖိၣ်ကွၢ်နတၢ်ကူ
တၢ်သီး သုဉ်န့ၣ်လီၤ.
- နမ့တမ့ၢ် ပုၤကိၤအမဲရကၤ ထံဖိကိၤဖိ ဒီးတၢ်ခိထံခိကိၤပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ မ့ၢ်
ဃုကွၢ် နတၢ်ခိထံခိကိၤ အလံာ်အလံာ်တဖၣ်န့ၣ်, နကဘၣ်ဒုးန့ၣ်အဝဲသုဉ် ဖဲ
အမ့ၢ်အိၣ်ဒီးန့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
- နမ့တၢ်ဟံပတုၣ်န့ၣ်, ဖိၣ်ဃာ်န့ၣ်, မ့တမ့ၢ် မၤပယွဲမၤအၢမၤသီန့ၣ် ဒီဖျိ တၢ်ဒုး
လူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးန့ၣ်ဒီး, ဂုၤကျဲးဒီးဒီးန့ၣ်ဘၣ် ပုၤခၢၣ်စး(တဖၣ်)
အမံၤ, နီၣ်ဂံၢ်, ဒီးအတၢ်ဟံပနီၣ် အဂ့ၢ်အကျိၤအဂၤတဖၣ်တက့ၢ်.
- နမ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤလၢ လၢပုၤတၢ်ဝဲအပူၤအံၤ ဒီတၢ်ဂီၤမူ မ့တမ့ၢ် ဖိၣ်ဃာ်တၢ်
ကလုာ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးသုဉ်န့ၣ်လီၤ.
ဖဲအဝဲသုဉ်ကွၢ်အခါန့ၣ်, နကွဲးနီၣ်ဃာ် တၢ်မနုၤကဲထီၣ်သး သုဉ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်
လီၤ.
- ပုၤဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါသုဉ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်မၤတၢ်
ဖိၣ်ပတုၣ်, တၢ်ဃုကွၢ်, တၢ်ဖိၣ်ဃာ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆုၢ်ကွၢ်လၢနထံနကိၤ ဒီးသ
န့ၣ်ထီၣ်သးလၢ နကလုာ်ဒုဉ်အတၢ်လီၤစၢၤ, ထံကိၤအတၢ်လီၤစၢၤ, တၢ်ဘျၢ
တၢ်ဘၣ်, မုၢ်ခွါ, မ့တမ့ၢ် ကလုာ်ဒုဉ်အဖိခိၣ်န့ၣ် တၢ်အံၤတမ့ၢ်အဖိးသဲးစး
ဘၣ်.

**နဟံဖျါထီၣ် တၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးဒီး ကိၤစၢၤဖိၣ်အပုၤခၢၣ်စးတဖၣ် ဆူ
တၢ်ဒီသဒါပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၤ တၢ်တိကျိၤ (Immigrant Defense
Project (IDP)) သုဉ်န့ၣ်လီၤ.**

**IDP ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကိး သဲးစးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဒီးတၢ်ဆုၢ်ခိ
ဆူပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၤတဖၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဃာ်အံၤ,
တၢ်ဟ့ၣ်အံၤတၢ်ဃုအလူးအလဲအလံာ်ကွၢ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အံၤလၢ
အမၤကမၣ်သဲးစးတဖၣ် အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိး **212-725-6422** မ့တမ့ၢ်
အံၤမု(လ) info@immdefense.org တက့ၢ်.**

နီၣ်ကစၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျိၤလီၤသုဉ်တဖၣ်

- တနဟံဃီ ဒီး "နီၣ်ကစၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျိၤလီၤသီ" အဂၤတဖၣ် (ဒ်အမ့ၢ် တၢ်
မၤလီၤ အလီၤအကျိၤ ထဲလၢပုၤမၤတၢ်ဖိအဂီၢ်) အံၤအိၣ်ဒီး တၢ်ဒီသဒါ လီၤလီၤ
ဆီဆီ လၢအတၢ်အိၣ်ဖဲ ကမ့ၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျိၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ
သုဉ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ နီၣ်ကစၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျိၤလီၤသီသုဉ်တဖၣ်အံၤ သုဉ် ထဲ
ဒုၣ်ဖဲလၢ အအိၣ်ဒီးနတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ မ့တမ့ၢ် အဝဲသုဉ် ဒုးန့ၣ်န့ၣ် ကွၢ်ကျိၤအတၢ်
ဟ့ၣ်ပျဲ (ဘၣ်တၢ်ဆဲးလီၤဟံမံၤ ဒီဖျိ စံၣ်ညါကွၢ်တဂ့ၤ) အခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လီၤတၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ဒီသဒါဟံအံၤတဖၣ်

- ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် 27 သီ, 2021န့ၣ်, ထံလီၤကိၤပူၤ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဝဲ
ကျိၤ (Department of Homeland Security) အံၤ ဟံလီၤဝဲ သန့အ
သီလၢ အတြိဃာ် ICE ဒီး CBP တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစး အတၢ်
ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ် လၢ "တၢ်လီၤတၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ဒီသဒါဟံအံၤတဖၣ်" အပူၤ မ့
တမ့ၢ် အခိၣ်အယၢၤန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်လီၤတၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ဒီသဒါဟံအံၤအဒိသုဉ်တဖၣ် တၢ်တဟံပနီၣ်ဃာ်အံၤ
ဘၣ်ဆၢ ပုၤဃုာ်ဒီး ကွၢ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ကရၢကရံ မ့တ
မ့ၢ် မူးတဖၣ်, ဆူၣ်ချုတ်ကွၢ်ထွဲ အလီၤအကျိၤတဖၣ်, တၢ်ဘျၢတၢ်ဘၢအလီၤ
တဖၣ်, တၢ်လီၤလၢ ဖိသုဉ်အိၣ်ဖိၣ်ရံဖိၣ်တဖၣ်, ပုၤတၢ်ဝဲတံာ်စၢၤမၤစၢၤ အ
လီၤအကျိၤတဖၣ်, တၢ်ခိဆၢ တၢ်တတၢၤတနၢၤ မ့တမ့ၢ် ဂုၤဂီၢ်အူၤတၢ်အိၣ်သး အ
လီၤအကျိၤတဖၣ်, မူးလၢတၢ်မၤအံၤ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဖျိသး မ့တမ့ၢ် တၢ်သံတၢ်ပုၤ
တဖၣ်, ဒီးကမ့ၢ်အတၢ်ဒုးန့ၣ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဟးလၢကျိၤမုၢ်ပူၤ ဒီးတၢ်ဟံ
ဖိၣ်ထီၣ်သးန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲနူယိၣ်ကိၤစံၣ်အပူၤန့ၣ်, ကိၤစၢၤဖိၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤထံကိၤအပုၤခၢၣ်စးသုဉ်တဖၣ်
အံၤ မ့ၢ်တအိၣ်ဒီး ကွၢ်ကျိၤ အတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲဘၣ်န့ၣ်, ဖိၣ်ပုၤကညီ လၢအလဲၤ မ့
တမ့ၢ် အဟးထီၣ် လၢကိၤစံၣ်, ဝုၢ် ဒီးဝုၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြဲးကွၢ်ကျိၤ တသ့ဘၣ်.

ပလီၤသးလၢ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ထံကိၤအတၢ်လံၣ်တၢ်လိတက့ၢ်

- တၢ်န့ၣ်လီၤအူထံကိၤ အတၢ်ဘျၢသဲးစးအံၤ တၢ်န့ၣ်ပၤအံၤကိၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲနတၢ်
ပိၣ်တၢ်ပိ နတၢ်အိၣ်သးဒီးပုၤတဂၤလၢ မ့တမ့ၢ် ပနံၣ်ကၤ တခါခါအခါန့ၣ်, ဝဲ
သးစူၤ ပလီၤနသးတက့ၢ်.
- နကြၢ်းကတိၤသကိးတၢ်ဒီး ပီၤရီ မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢ တၢ်တိတၢ်တြိၤဝဲကျိၤ
Department of Justice (DOJ) ဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်သး လၢတၢ်ကဲခၢၣ်စး
လၢသဲးစးအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဘၣ်ဃး နတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- တဘၣ်ဃုဒီးန့ၣ် တၢ်န့ၣ်အိၣ်ထံကိၤ အတၢ်မၤစၢၤ လၢ "notario", တၢ်လဲၤ
တၢ်ကွၢ်အပုၤခၢၣ်စး, ပုၤကတိၤကတိၤ တၢ်ဟ့ၣ်ခိဟ့ၣ်သ့, ပုၤကတိၤကတိၤ
လိာ်အဒိတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် လိာ်တိလိာ်မိ ပီၤရီအအိၣ်နီၣ်တကျိၤတဂ့ၤ. လၢကိၤအမဲ
ရကၤန့ၣ်, "notario" တမ့ၢ်ပီၤရီဘၣ်.

**နမ့ၢ်လိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ လၢနသဲးစးတၢ်ဂ့ၢ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်
ညီန့ၣ် ဘၣ်ဃး တၢ်န့ၣ်လီၤထံကိၤအဂီၢ်န့ၣ်ဒီး, ကိးပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ လၢ
New Americans ဂုၤဂီၢ်အူၤတံာ်စၢၤကျိၤဖဲ **1-800-566-7636** တက့ၢ်.**

ပုတတၢ်ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်

ပုတဂၤလၢလၢ် လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၢ်အပတီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံပ နီၣ် ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ကအိၣ်ဆိးဖဲအပုတတၢ်ပူၤ လၢအပူၤ ဖျဲးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးတၢ်ကွၢ်မိၢ်တၢ်

- တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးတၢ်ကွၢ်မိၢ်တၢ် လၢ အဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အီၤ ခီဖျိတၢ်ကွၢ်မိၢ် ပုတဂၤလၢ အလၢၣ်ခွၢ်တၢ် အိၣ်လီၤစၢၤ, အဖဲးဘၣ်လွဲၣ်, ထံကိၢ်လၢအဟဲလီၤစၢၤ, တၢ်လီၤစၢၤလီၤ သ့ၣ်, တၢ်ကဲမုၢ်ကဲခါ, တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်, တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, သးနီၣ်, က့ကွၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သးအိၣ်မုၢ်အိၣ်ခွၢ်န့ၣ်လီၤ.
- နူယိၣ်ကိၢ်စၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိ တၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးပုတဘၣ်မူ ဘၣ်ဒါ လၢကဘျိဆဲး တၢ်ဟံပဖျိအိၣ်ထီၣ် တၢ်မၤပျီၤမၤဖုးလၢအကဲထီၣ်သး ခီဖျိ တၢ်ကွၢ်မိၢ်တၢ်, တၢ်မၤအူန့ၣ် ဒီးတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအဂီၢ်လီၤ.
- နမ့ၢ်ထီၣ်တၢ်တမံၤမံၤ မ့တမ့ၢ် နမ့ၢ် ပုတတၢ်ပူၤတၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤ ကမၢ်သဲး တဂၤန့ၣ် -
 - ဟံပဖျိထီၣ်အီၤဆူ NYS ပုတတၢ်ပူၤခိၣ်ဖဲခွဲးယၢ်ဝဲကျိၤတက့ၢ်. ကိး 1-888-392-3644, ဆူလၢလံာ်ကွဲးဖျိ “HATE” ဆူ 81336 မ့တမ့ၢ်, န့ၣ်လီၤဖဲ to forms.ny.gov/s3/Hate-Crime-Tips တက့ၢ်. လၢဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, နနီၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ dhr.ny.gov သ့ဝဲန့ၣ် လီၤ.
 - လၢကဟံပဖျိထီၣ် တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီး လၢအကဲ ထီၣ်သးအဖၤမုၢ် မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်အိၣ်သး တခါလၢလၢ်အဂီၢ်, ကိး 911 တကတီၢ်ယီၤတက့ၢ်.
- ဖဲတၢ်မုၢ်ဟံပဖျိထီၣ် တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီး အခါန့ၣ်, တၢ် ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤခဲလၢ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး နတၢ်လဲၤခီဖျိ, တၢ်ဟံပနီၣ်, ဒီးအဂၤ တဖၣ်အံၤ တၢ်ကဟံပအီၤလၢတၢ်ခွၢ်သ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- နတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၢ်အပတီၢ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ်, နဟံပဖျိထီၣ် တၢ်သ့ၣ်က့ၣ် သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပုတတၢ်အတၢ်အိၣ်ယၢ်တဖၣ်

- နူယိၣ်ခွၢ်ဝဲဒီးလၢ တၢ်ဒီသဒါ တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးအံၤ ဟ့ၣ်လီၤဝဲ တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ, တၢ်အိၣ်ယၢ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ဆူ ပုတတၢ်ဖဲတဖၣ်အဂီၢ် ဒီးတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ယၢ် တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့ဝဲလၢ ကျိၤအိၣ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ. ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ် ကျိၤအဂီၢ်, နနီၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ nyc.gov/stophate တက့ၢ်.
- တၢ်ပတုၢ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးကွၢ်သ့ဝဲလီၤအံၤ မၤတၢ်ဒ်သးကိဒီသဒါ, မၤဟးဂီၢ်, ဒီးမၤဘျိကွၢ်တၢ် လၢတၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးတကး ဖဲနူယိၣ်ပုတတၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကွၢ်သ့အတၢ် ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတဖၣ် ဘၣ်ယးတၢ်ဒီသဒါလီၤနီၣ်ကစၢ်သး, ပုတက့ၢ်ကိတၢ်လၢ တၢ်ကပၤအတၢ်သိၣ်လိတဖၣ်, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်စဲဟ့ၣ်ကမိၤပုသးစၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိး 1-718-788-1775 မ့တမ့ၢ် နနီၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ caeny.org လၢဆူညါ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

Connecting with Community

- AAPI
 - Asian Americans for Equality: 212-979-8381, aafe.org
 - Chhaya for South-Asian and Indo-Caribbean communities: 718-478-3848, chhayacdc.org
 - Korean Family Service Center: 718-460-3800, kafsc.org
 - Minkwon Center for Community Action: 718-460-5600, minkwon.org
 - National Federation of Filipino American Associations New York: 212-684-0542, naffaa.org
 - Sikh Coalition: 516-930-0302, sikhcoalition.org
- African
 - African Communities Together: 347-746-2281, africans.us
 - African Services Committee: 212-222-3882, africanservices.org
 - Sauti Yetu Center For African Women: 718-665-2486, sautiyetu.us
- Arab/Muslim
 - Arab American Association of New York: 718-745-3523, arabamericanny.org
 - Council on American-Islamic Relations of New York: 646-665-7599, cair-ny.org
 - Muslim Community Network: 347-519-2755, mcnny.org
- Disability
 - Center for Disability Rights: 585-546-7510, cdrnys.org
 - Disability Rights New York: 518-432-7861, drny.org
- Hispanic/Latino
 - Hispanic Federation: 866-432-9832, hispanicfederation.org
 - Latino Commission on AIDS: 212-584-9325, latinoaids.org
 - Mixteca: 718-965-4795, mixteca.org
 - TransLatinx: 646-882-2000, translatinxnw.org
- LGBTQ+
 - Caribbean Equality Project: 347-709-3179, caribbeanequalityproject.org
 - Gay, Lesbian, Bisexual and Transgender Community Center: 212-620-7310, gaycenter.org
 - New York City Gay and Lesbian Anti-Violence Project: 212-714-1141, avp.org
- Native American and Alaska Native
 - American Indian Community House: 646-575-3638, aich.org
 - North American Indigenous Center of New York: 516-930-0302, naicny.org

NYS တပ်အိပ်ယာတဖန်

NYS ဝဲဒါးလၢပုၤအမဲရကၢဖိအသိတဖန်အဂီၢ်

- နၤမ့တမ့ၢ်ပုၤလၢနသ့ၣ်ညါအီၤတဂၤ မ့ၢ်လိာ်ဘၣ် သးစးတၢ်မၤစၢၤ လၢ အကလိာ်န့ၣ်ဒီး, ကိးလိာ်စံကျိၤ ဖဲ [1-800-566-7636](tel:1-800-566-7636) တက့ၢ်. တၢ် ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤခဲလၢာ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံအီၤလၢတၢ်ခူသ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ် မၤစၢၤအံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့လၢ ကျိၤအိၣ်န့ၣ် 200 ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

NYS ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤ (Department of Health)

- ပတဲထီၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ - ကိး [1-855-355-5777](tel:1-855-355-5777) မ့တမ့ၢ် လဲၤန့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ nystateofhealth.ny.gov တက့ၢ်.

NYS နီၤသးဆူၣ်ချ့ဝဲဒါး (Office of Mental Health)

- လၢတၢ်သံကွၢ်တဖန်ဘၣ်သးနီၤသးဆူၣ်ချ့တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတဖန် မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ကယုာ်ဒီးန့ၢ်နီၤသးဆူၣ်ချ့ပုၤတိၤစၢၤမၤစၢၤတဖန်အဂီၢ်, ကိး [1-800-597-8481](tel:1-800-597-8481) မ့တမ့ၢ် လဲၤန့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ omh.ny.gov တက့ၢ်.
- ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ တၢ်ဒီသဒါတၢ်မၤသံလီၤသး လိာ်စံကျိၤ (National Suicide Prevention Lifeline)- ဖဲနသးသမ္မု မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤဂၤ အသးသမ္မုအံၤ မ့ၢ်အိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိာ်အပူၤန့ၣ်, ကိး [911](tel:911) တက့ၢ်. ဖဲန မ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်ဖဲတၢ်ဘၣ်ကိာ်ဘၣ်ခဲအပူၤ ဒီးလိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ တကတီၢ် ယီၣ်န့ၣ်, ကိး [1-800-273-8255](tel:1-800-273-8255) ချာလၢ် "GOT5" ဆူ [741-741](tel:741-741) တက့ၢ်.

NYS ဝဲဒါး လၢတၢ်ဒီးသဒါ ဟံၣ်ပုၤယီၤပုၤ တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအဂီၢ်

- နၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤလၢလၢ မ့ၢ်အိၣ်ဖဲတၢ်ရဲလီၤမ့ၢ်လီၤ လၢအတၢ်တၢ် ဖီၣ်ပျီၤအီၤ ခီဖျိပုၤအဂၤတဂၤ လၢတၢ်ကတိၤ, နီၤခိ, မ့တမ့ၢ် သ့ၣ်ထံ တၢ်ရဲလီၤအတၢ်မၤတရီၤတပါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်ကျိၤခိၣ်သ့အဂၤန့ၣ်, ကိး NYS ဟံၣ်ပုၤယီၤပုၤတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူလီၤကျိၤ ဖဲ [1-800-942-6906](tel:1-800-942-6906) တက့ၢ်.
- လၢကကတိၤတၢ်ဒီး ပုၤကတိၤခဲၣ်န့ၢ်တၢ်ဖိလၢအူထၢၣ်နဲးလီၤအဂီၢ်, န့ၣ် လီၤကျိၤ opdv.ny.gov တက့ၢ်. တၢ်ကိးအီၤသ့လၢ 24/7 လၢကျိၤ အါကျိၤယၢ်ယၢ်န့ၣ်လီၤ.

NYS ပုၤမၤတၢ်ဖိဝဲကျိၤ (Department of Labor)

- ပုၤမၤတၢ်ဖိဝဲကျိၤအံၤ အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤဝဲလၢ ကဒီသဒါ ဒီးမၤဂ့ၤထီၣ် ပုၤမၤတၢ်ဖိ အတၢ်ပူၤဖျိဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ် ဒီးဆူၣ်ချ့, ဘူးလဲ, ဒီးတၢ်ဖိး တၢ်မၤ အတၢ်အိၣ်သးတဖန်န့ၣ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်သး ဘူးလဲ ဒီးန့ၣ်ရံၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ် တၢ်ဘျါ သဲစး, တၢ်မၤလီၢ်ဆူၣ်ချ့ဒီးတၢ်ပူၤဖျိဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ် မ့တမ့ၢ် ဆိုးထီၣ် တၢ်လီၢ်ကီၢ်အဂီၢ် ကိး [1-888-469-7365](tel:1-888-469-7365) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ dol.ny.gov/safety-and-health တက့ၢ်.
- လၢတၢ်မၤစၢၤဘၣ်သး တၢ်ဖိးတၢ်မၤတအိၣ်တၢ်အုၣ်ကီၢ်အဂီၢ်, ကိး [1-888-209-8124](tel:1-888-209-8124) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ dol.ny.gov/unemployment/unemployment-insurance-assistance တက့ၢ်.

NYS ပုၤကညီတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဝဲဒါး (Division of Human Rights)

- ပုၤကညီတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် တၢ်ဘျါသဲစး ဖဲ New York အပူၤအံၤ တြီ ဃာ်ဝဲ တၢ်ကွၢ်တလီၤ ဖဲတၢ်လီၢ်တဖန် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤ, ဟံၣ်ယီ, ခရဲးဒီး, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, ကမျါတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်တဖန်, ဒီး သန့ထီၣ်သးလၢသးနီၣ်, ကလံာ်ခွဲးတၢ်လီၤစၢၤ, ထံကီၢ်တၢ်လီၤစၢၤ, မုၢ်ခွါ, တၢ်ဘၣ်သးမုၢ်ခွါ, တၢ်ကဲမုၢ်ကဲခွါဒီးအတၢ်ဟံဖျါ, တၢ်ဆိဟံၣ် ဆိယီပတီၢ်, က့ကွဲး, တၢ်ကဲသးပတီၢ် ဒီးတၢ်အပတီၢ်အဂၤတဖန်န့ၣ် လီၤ.
- နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢ တၢ်ကွၢ်တလီၤန့ၣ်, ဆိုးထီၣ်တၢ်လီၢ်ကီၢ် ဖဲ [1-888-392-3644](tel:1-888-392-3644) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ dhr.ny.gov တက့ၢ်.

NYS ဟံၣ်ယီ

- လၢတၢ်မၤစၢၤယုာ်ဒီးတၢ်ယုာ်ဒီးန့ၢ် ဟံၣ်ယီလၢအဘူးအလဲအကြါအ ဘၣ်အဂီၢ်, ကိး [1-877-428-8844](tel:1-877-428-8844) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ nyhousingsearch.gov တက့ၢ်.
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်သးဟံၣ်ယီလၢအဘူးအလဲ အကြါအဘၣ်အ ဂီၢ် ဘျီတီၢ် ဖဲန့ၣ်ယိာ်ဂ့ၢ်အဂီၢ်, ကိး [212-863-7990](tel:212-863-7990) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤ ကျိၤဖဲ housingconnect.nyc.gov တက့ၢ်.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်သး ပုၤဒီးလဲဟံၣ်ဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဖဲန့ၣ်ယိာ် ကီၢ်စဲၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ ag.ny.gov/publications/residential-tenants-rights-guide တက့ၢ်.

NYS Office of Victim Services

- နၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢနသ့ၣ်ညါအီၤတဂၤ မ့ၢ်လဲၤခီဖျိဘၣ် တၢ်သ့ၣ်ကွၢ်သးကါ တၢ်မၤကမၣ်သဲစးန့ၣ်, NYS တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိဝဲဒါး အံၤ မၤစၢၤန့ၣ်လၢ ကသံၣ်ကသီအဘူးအလဲ ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး အ ဘူးအလဲတဖန်, တၢ်ဟံလီၤပုၤသံ ဒီးတၢ်ခူၣ်လီၤပုၤသံအဘူးအလဲတ ဖန်, စုတၢ်ဟံန့ၣ်လီၤစၢၤ ဒီးတၢ်မၤစၢၤကလံာ်အဂၤတဖန် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ကိး [1-800-247-8035](tel:1-800-247-8035) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ ovs.ny.gov လၢဆူ ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

131 W 33rd St, Ste 610
New York, NY 10001
212 627 2227
nyic.org